

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., **Kertész-utca 35. szám.**
Ide intézendők az előfizetések, legzélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre **6 frt.** — Félévre **3 frt.**
Negyedévre **1 frt 50 kr.**

REGÉNY.
(10. folytatás.)

FALUSI ÁLMOK.

Irta: **RUDNYÁNSZKY GYULA.**

Ne! ne! óh ne szóljon! — suttogta végre,

mikor Zoltán ismét kérdezni kezdte, hogy szereti-e? Félek, hogy elröppen ez a mennyei álmom. Maradjunk így némán sokáig. Menjünk ki az erdőbe. A virágok, a bokrok, a falevelek megértenek és üdvözölni fognak, mert nekik sokszor bevallottam, a mit szívem mélyén rejtegettem.

Szőreghy szótlanul magához szorította a leányt, a ki úgy odasimult az erős férfihoz, mint a galamb a párjához. Derékon átölelték egymást és úgy mentek ki az erdőbe.

Az erdő szinte az erdész-lakhoz tartozónak látszott. — Abáék kertjét csupán alacsony drótkerítés választotta külön az erdőtől. Itt töltötte Jolán szabad ideje nagyrészét. Beteg édesanyjával órákig elüldögélt egy-egy tisztáson, hallgatva az erdő zsongását.

Aztán mikor bátyját szerencsétlenség érte, mely atyját oly mélyen lesujtotta, édesanyját pedig nagy szenvedések után sirba vitte,

Jolán ide járt ki az erdőbe elpanaszolni buját-baját. Zokogásától nem egyszer rebbentek föl a bugó vadgalambok. A fűszál mintha feléje hajladozott volna és a patak, mely ott csörgedezett a gyalogösvény közelében, habjaival szerette volna izzó homlokát, égő szempilláit hűsíteni.

Ismert Jolán minden fát, minden fűszálat ebben az erdőben és őt is jól ismerte a természetnek ez a csendes, illatos kis lombkápornája.

És most először történt, hogy boldogan, szerelemtől ragyogva, a párjával jött ki kedves erdejébe. Sokszor jártak már ők erre együtt; de Jolán akkor félénk volt, szemérmes és tartózkodó; Most azonban csapongó jókedvvel ment végig az uton a nefelejtsek nedves, árnyékos buvóhelye felé.

— Nézzétek, kis virágaim, boldog, nagyon boldog a ti szerelmes Jolánkátok. — Rigó, ne füttyölj ki most, hogy oly szeles vagyok. Te dalolj inkább, erdő szive, fájdalmas

hangu, szürke kis madár! Akármilyen bús lesz az éneked, én most az egyszer nem szomorodom el rajta.

Gautsch Pál, az új osztrák miniszterelnök.

Te is, kakukom, bátran szólhatsz, sokat vagy keveset tetszésed szerint, meg nem ijedek ám, mert most már bizonyosan tudom, hogy nagyon sokáig élek. Hiszen a mennyországban élők örökéletűek. És én a mennyországban élek most. Ugye drágám?

És így röpködött Jolán, mint a napsugár, végig az erdőn.

Csókolgatta a kökényfa kék bogyóit, beszélgett a kandi szarkalábbal, a kököresin bágyadt fejét megigazitgatta s az oroszlánszájba belesugta, hogy „szeretem Zoltánt, nagyon boldog vagyok“; aztán kaczagva megfenyegette a buta kis virágot és pajzánul mondta:

— De most már tátogasd ám a szádat! Hadd tudja meg az erdő, mit sugtam neked!

Zoltán néma gyönyörűséggel szaladgált kedvese után. Tépte a mezei virágot és az édes gyermek lábai elé szórta. Majd tölgyfagallyakat vágott és a selyem fübe letelepedve, Jolánnal együtt koszorut füzögetett tölgyfalevelekből.

Jolán kinevette, hogy reszket a keze s mily ügyetlen! De Zoltán nem haragudott, hanem mohón elkapta Jolán ügyeskedő, ezermester kezét és szerelmes, szenvedélyes csókokkal árasztotta el.

Mikor a falevétkoszorúk elkészültek, Jolán egyet Szőreghy fejére tűzött, egyet pedig a maga vállára font a derekán keresztül.

— Most győzelmi jelvényvel mehetünk édes apa elé.

— Menjünk, menjünk, talán már otthon lesz. Hadd adja ránk az áldását! — szolt Zoltán örömmel. — De előbb jegyezzük el egymást itt az isten templomában, a szabad ég alatt egy csókkal.

És megállt a tisztáson és izmos karjaival gyöngéden vonta magához a vonakodó leányt. Éppen átsütött a napsugár a sűrű lombokon és megaranyozta őket, mikor első szerelmi csókjuk elesattant. Turbékoló galambpár bugása volt reá a visszhang.

Zoltán szerelemittasan nézett imádott tündére szemébe; Jolán pedig elkomolyodott és az egész uton hazáig egy szót se szolt többé. A boldog szerelem édes elandalodása volt ez; a fiatal leányszív rejtelmes zavara, féltékenysége az üdvösség ismeretlen világvál szemben.

Aba Imre mosolyogva, megelégedéssel fogadta a szerelmes pár vallomását. Évek óta annyi esapás érte, hogy a természete szerint derüs, kedélyes férfi szinte elfelejtette a mosolygást. Arezán mindig valami fájdalmas mélabú borongott.

De most egészen kiderült és ragyogott ez a beszédes két szem és az öreg erdész boldogan törülgette könyeit; miközben leányát hálásan vonta szívéhez.

— Tudom én, tudom, hogy te fogod életem bús alkonyát bearanyozni, édes kis tündérem, anyád

folytatása! — mondta öreg szive boldog tuláradásával, mialatt lázasan szorongatta Szőreghy Zoltán kezét.

— Amit az isten kötött, azt én szét nem választhatom. Legyetek boldogok, gyermekeim! — tette hozzá.

Pár nap múlva az egész vidék megtudta a nagy eseményt, hogy Szőreghy Zoltán eljegyezte Aba Jolánt.

Hetekig másról sem beszéltek, mint erről az eljegyzésről. De a boldog pár nem hallott a sugárbugásból semmit; ők a mennyországban éltek és várták, várták azt az édes napot, melyen elrebegehtik az oltár előtt a boldog holtomiglan-holtodiglant.

X.

Az élet legszebb szaka a mátkaság ideje. A szerelem boldogsága az eljegyzés és esküvő közé eső tündérálomban a legteljesebb. A mit akkor álmodunk, annak fénye gyakran egész életünkön át ragyog.

Lehet a szerető szivek boldogsága nagyobb, változatosabb; de igazabb és tisztább soha. Már nem vagyunk a földön s még nem az égben. Ez az ég és föld között, a titokzatos bizonytalanságban lebegés állandóan izgatja lelkünket. Minden pillanat új gyönyört terem és nem érünk rá fölszedni a ránk hulló virágokat, mert az illatesőt ujjabb meg ujjabb virágszakadás követi. Mámorba szédülve élvezzük a végtelen jelent és behunyt szemmel élünk. Nincs az életnek árnyéka; a rózsza mind tövis nélkül terem; a nap soha le nem száll és a káprázatos verőfény soha meg nem szűnik. Talán csalódás mindez, érkeinek képzelődése a tulfeszítés kéjében, de nem tudunk róla s valóságnak hisszük. Még pedig örökévalóságnak. Mert a mátkaság tündérkora nem ismer határokat. Idő és tér végtelen a szerelmes szivnek. Mikor a legszűkebb körben él a pillanatnak, akkor érzi azt legteljesebben, hogy övé az egész világ, a melynek nincs se kezdete, se vége.

Jolán és Szőreghy ezt az üdvösséges időt zavartalan boldogságban élvezték. A világ megszűnt létezni reájuk nézve. Édes, tüneményes álmok, bűbajos tervek rajzoltak fejükben és szivükben, mint méhek a virágon.

Voltak a vidéken sokan, a kik irigyelték Aba Jolán szerencsését. Az emberek, ha alkalom van rá, hamar észreveszik a különbséget a gazdag, előkelő vőlegény és a szegény, igénytelen menyasszony között.

De azért még a dünnögőknek és kanesal szeműeknek sem jutott eszükbe követ dobálni a szerelmes pár boldogságának tiszta patakjába.

Csak egy ember nem tudott, nem akart beletenyugodni ebbe a szép szerelmi szövetségbe: Garlati János.

Mikor Irma visszatért a fővárosba, gunyos nevetéssel fogadta.

— Nos szerelmi galambom, hol a párod? Csak nem lett hozzád hűtelen?

Azonban jókedve nem tartott sokáig. Mihelyt sógorasszonyától megtudta a valót, mérgesen kiáltotta:

— Micsoda ostobaság ez? Hát te oly könnyen kieresztetted a zsákmányt körmeid közül? És eltűröd, hogy az előkelő, gazdag áldozat más nő oltárán égjen el? Irma fiam, nem ismerek reád! Te vagy az én okos, böles, számitó Irmám, aki az örvény fölött, a veszedelem poklában kéjjel tudtál ölelni, esókolni s mégsem vesztetted el a fejedet? Ördög és pokol, ennek fele se tréfa. Nekünk szükségünk van, érted-e, mit mondok? égető szükségünk van erre a pénzeszsákra. Régebben talán válogatnod kellett volna; de ma már nem olyan könnyen akad horogra az aranyhal. Egy szó, mint száz, levelet kell írnod Zoltánnak. Neked jogaid, kétségbevonhatlan jogaid vannak vele szemben. Menyasszonya vagy, a világ előtt kompromittált és feleségül kell téged vennie. Kell!

Mindezt Garlati János arcátlan nyugalommal mondta. De a szép özvegy immár nem volt a régi. Hiába nézett rá Garlati mereven, hosszas, hipnotizáló tekintettel, Irma nem félt többé tőle.

Nemcsak elutasította a tolakodót, de ki is utasította.

Garlati közönyösen vállat vont.

(Folytatása következik.)

~*~ *Ol dal.* ~*~

*A kis dal minden szívben megterem,
Ha bekopog a csalfa szerelem,
Vagy hogyha éri bánat, szenvedés;
De versbe önteni a szó kevés.*

*Keressük gyakran, s nem lelünk szavát,
Hogy rimbe öntsük, mi bennünk fakad.
Vagy rejtjük, hogy ne tudja a világ
A sok csapást, a mely szívünkbe vág?*

*S lelünk mélyén hordjuk egy éltlen át
A sok édes, meg bús melódiát;
Szívünkbe rejtve ott zibong, rezeg,
S nem tudja soha senki, senki meg.*

*Miként a rab a börtön mélyiben,
A dal szabadba vágyik s nem pihen.
S mi küldenök a nagyvilágba ki,
De hiányoznak a szó szárnyai.*

*S keblünkben hordjuk egész életen,
És kívülről nem érzi senkisémet.
Oh, mennyit szenved ezalatt a szív,
Míg egyszer a halál pihenni hív.*

*S ha meghalunk sok baj s öröm után,
Szétporlunk és a dal marad csupán.
Szívünkéből nő, sírhalmunkon fakad,
Virágozik és hajt zöld galyakat.*

*S ki gyönyörök közt élt, ha sírba száll,
Sárgúlva leng felette a fűszál.
S ki éltén át csak türt és szenvedett,
Tán rózsá fakad porai felett.*

Feleki Sándor.

A fontosabb tápszerek egyszerű vizsgálata.

Kidolgozta: **Dr. Liebermann Leo**, tanár.

A bor.

I. Vörös borok.

Csupán a vörös bor színét vizsgálhatjuk egyszerű házi kémleléssel. De meg lehet ezzel is elégedni, annyival inkább, mert épen a vörös színt szokták leginkább hamisítani.

A vörös borok vizsgálatánál következőleg járunk el:

1. Jól felrázva a bort, megtekintjük habját. Erősen viola-vörös színű hab gyanus ugyan, de előfordul, főleg déli vörös borokon.

2. Egy nagy csepp bort egy darab krétára csepegtetünk. Természetes vörös bornál a keletkezett folt csakhamar elhalványul, és csak gyenge, zöldes-violás színt mutat. Mesterségesen festett boroknál a folt meglehetősen erősen vörös, barna vagy violaszínű marad sokáig.

3. Egy kicsiny (körülbelül 1—2 decziliteres) főzőesuporba bort öntünk — nyolcz-tíz evőkanálnyi. Ebbe egy stearin (milly-) gyertyából lefaragott néhány forgácsot teszünk és aztán felforraljuk folytonos kavarással közben.

Kihülés után a folyadék felszínén összegyűlt stearin-darabkák csaknem tiszta fehérek, vagy alig festettek, ha a bor természetes vörös, ellenben vörösek vagy violás vörösek a stearin-darabkák, ha a borban fuchsin vagy ehez hasonló természetű (kátarányból eredő) festőanyag volt.

4. A zuzott tagok borogatására gyakran használt, ugynevezett Goulardi-víz — ha van a háznál, avagy hozatunk a gyógyszerházból — felhasználható idegen festőanyag kimutatására oly módon, hogy egy nagyobb pálinkás (likőrös) poharat $\frac{1}{3}$ -ig borral s csaknem színig Goulardi-vízzel töltünk meg, kanállal jól felkavarjuk és fehér itatós (ablaktisztító) papíron át egy másik kis pohárba szűrjük. A szűrőn átmenő folyadék csak mesterségesen festett bornál van jelentékenyen szívezve, természetes boroknál leggyakrabban teljesen színtelen, vagy alig láthatóan festett.

II. Fehér borok.

Mesterséges festés az ugynevezett fehér — tulajdonképpen sárga — boroknál is előfordul. A hamisítók főképpen azt a bizonyos kedvelt, zöldbe játszó sárga színt szeretik utánozni. Ilyen hamisítás kimutatására is igen alkalmas.

1. a fent említett Goulardi-víz; az eljárás s az eredmény is teljesen azonos a vörös boroknál leírttal.

2. Fehér borok mesterséges festését fölismerhetjük úgy is, hogy a bort egy orvosságos üvegben jól összerázzuk ugyanannyi fehérje-oldattal, melyet egy rész friss tojásfehérjéből és négy rész hideg vízből készítettünk.

Összerázás után fehér itatós papíron átszűrve, az átmenő folyadék színtelen természetes boroknál, ellenben színes (sárga) mesterségesen festetknél.

3. Fehér borok gyakran sok kénessavat tartalmaznak, a tulajdonképpen kénezéstől; néha annyit, hogy már hozzászagolva, megérezzük a kénessav fojtó szagát. Ilyen bor erős fejfájást okoz.

A tulságosan sok kénessavat felismerhetjük, a mint mondám, már a bor szagán; vagy pedig kisebb mennyiségű kénessavat, melynek szagát a bor szaga elfedheti, következő módon:

Egy kis (decziliteres) főző edénybe bort teszünk és befedjük fedővel, melynek a bor felé néző oldalára egy csepp vízzel egy violavörös, vagy kék viráglevelet ragasztottunk. Ezután 4—5 percig melegítve az edényt, levesszük a fedelet és megnézzük a viráglevelet. — Kénessav jelenlétében, annak mennyisége szerint, vagy csak egyes sárga vagy fehér foltokat fogunk a viráglevelen látni vagy pedig egészen szintelen lesz az.

Pálinkafélék és likőrök.

A közönséges pálinkák igen gyakori és az egészségre káros hatású fertőzőménye a kozmás olaj (Fuselöl).

Felismerhetjük ennek jelenlétét úgy, ha a pálinkából egy keveset tenyerünkön szétörzsölve, megvárjuk, míg nagyobb része tenyerünkről már elpárolgott és ekkor hozzászagolunk, vagy ha keveset egy pohárba töltve és ismét kiöntve, a pohárhoz szagolunk. Mindkét esetben felismerjük a kozmás olajat kellemetlen fojtó, a tiszta borszesztől teljesen különböző szagáról.

Ha a pálinkát 3—4-szer annyi vízzel higitva, észrevesszük, hogy zavarodik, akkor aránylag igen sok kozmás olajat tartalmaz. A zavarodás onnan ered, hogy a kozmás olaj oldódik ugyan erősebb szeszben, de sok vizet tartalmazóban csak keveset, ennél fogva a fölthigitott pálinkából zavarodás alakjában kiválik.

Az egyszerűen lepárlással készített pálinkafélékről — cognac, szilvórium, törkölypálinka — megjegyezzük, hogy ezek természetes állapotukban nem szoktak erősen színezve lenni.

Erősen sárga, barna szín, mesterséges festésre mutat. Erre leginkább az égetett cukrot, caramelt szokás használni, a mely egyébként az egészségre nem ártalmas.

A likőr-félék mindig szeszből, cukorból, illatszerekből, festőanyagokból stb. állanak, tehát mindig mesterségesen készült italok. Ezekre nézve az a fontos kérdés, vajjon nem tartalmaznak-e egészségre ártalmas alkatrészeket?

Egyszerű házi vizsgálatnál, ismét csak a kozmás olajra, mint a likörgyártásra használt szesz rendszeres fertőzőményére és a festőanyagra lehetünk tekintettel. A kozmás olaj felismerésére ugyanazon vizsgálat ajánlható, mint a pálinkánál. A kátrány-festőanyagokat felismerjük azon módszerrel, melyet fent,

a vörös borok vizsgálatára ajánlottam, t. i. stearin-gyertya-forgácsok segítségével.

Eczet, eczetes uborkák s efélék.

1. Egy fehér porcelláncsészébe eczetet, hozzá egy kis fehér cukrot teszünk, a csészét egy csuporra állítjuk, a melyben víz forr és addig hagyjuk ott, míg az eczet a csészéből elpárolgott. Ha a maradék sötétbarna vagy fekete, igen erős a gyanu, hogy az eczet idegen savval (kénsav) hamisított.

Ezen módszer festett eczetenél nem használható.

2. Az eczetet, mint az imént leirtuk, elpárologtatjuk s megizeljük a maradékot. Ha ezen maradék kátrányra emlékeztető izü és szagu, tisztátlan faeczetel van dolgunk.

3. Eczetet krétaporral keverünk addig, míg újabb

mennyiség krétapor hozzátevéle után pezsgést már nem veszünk észre. Ezután felhigitva a keveréket ugyanannyi tiszta vízzel, leszűrjük fehér itatós papíron (ablaktisztító-papír) és a szűrletet az 1-ső pontban leirt módon elpárologtatjuk. A maradékot megizeljük. Ha az erősen égető, csipős izü, az eczet hamisítva volt borszal, paprikával, mustárral s egyéb ilyféle anyagokkal, melyeket sokszor egyenként is fel lehet ismerni izükön.

4. Előfordul, hogy az eczet néha rezet tartalmaz. Ennek kimutatására az eczetbe egy vagy egy pár tiszta fényes vasszeget, fényes vastűt teszünk. — $\frac{1}{4}$, vagy $\frac{1}{2}$ óra múlva, a fényes vasszegek vörös rézréteggel lesznek bevonva, ha réz volt az eczetben.

Az eczetes uborkákról vagy efélékről leöntött folyadékban is így mutatjuk ki a rezet. Ha egyedül az uborka állana rendelkezésre, azt tiszta eczettel fölmelegítjük, s az így nyert folyadékba teszszük a fényes vasszeget.

Cukor.

Egy deka cukrot feloldunk 2 deka meleg esővizben. Kihülés után 4-szer

annyi tiszta, erős spirituszt téve hozzá, felkavarjuk.

Tiszta cukor ilyenkor csaknem teljesen tiszta oldatot ad, tisztátalanból anyagok válnak ki, melyek üledéket képeznek.

Ezen üledék sokszor kék színű, mert a cukorhoz csaknem rendszeren tesznek ultramarint, hogy az eredetileg sárgás cukor fehérebbnek lássék.

A cukor vizsgálatánál néha a kék szmaltára (egy rendszeren arsén-tartalmú vegyület) is akadtak, mely határozottan veszedelmesebb, mint az ultramarin, a melyről még kétes, hogy ártalmas-e csakis ugyan. A mely cukor tulságosan kékesfehér, jobb ha nem használjuk.

— A megbűntetett Ámorca. —

A mikor én rendező voltam...

— Humoreszk. —

Irta: **Ullein Ferencz.**

Mint a „Rátóti Hírlap“ felelős szerkesztője, természetes, hogy nélkülem semmi nevezetes sem történhetett meg a vidéken. Így esett meg velem, hogy barátaim, kik majális rendeztek, engemet is bele akartak vonni a rendezőségbe. De ez nem ment oly könnyen! Kérem, ez olyan kívánság volt barátaim részéről, a mit józan észszel nem teljesíthettem, s hogy mégis megtettem: könnyen megítélhető, hogy mennyi sütnivalóm volt. Én voltam a megtestesült rendtelenség, kinek állandóan egy rendezőre lett volna szükségem. Meg volt tölem tagadva minden külső előny, a mi egy rendezőnél nem lehet harmadrendű kérdés. Már most tessék ily tulajdonságokkal rendezőséget vállalni.

— Barátom! mi nem nélkülözhetünk — mondák inceselkedő barátaim — a te nevedre okvetlenül szükségünk van a vállalatnál. Ha nevedet a rendezőség élén fogják olvasni, akkor biztos az elegáns hölgyközönség, ahol pedig szép hölgyek vannak, ott a fiatal emberben sincs hiány. Ha nem engeded át nevedet, akkor elbukunk.

E hízogó szavak nem mentek a fejembe. Denique, nem szoktattak hozzá. Én és majális, én és siker, én és hölgyek tódulása, érdeklődése, én és rendező, oly össze nem egyező fogalom, mint a bakancs és a tejeles köcsög.

— Barátaim! — szavaltam teljes önérzettel — ismertek jól. Az éleceket szeretem; de a gúny fáj, attól megkimélhetnétek.

— Semmi gúny, — kis számaram! — mondá az egyik.

— Tiltakozom az ily jelzők ellen! — mondám kipirult arcuzal.

— Bocsánat! — válaszolt kacajjal — az ellenkezőt akartam mondani! Szavaimat ezennel módosítom. Nagy számaram! Így kellett volna mondanom.

Hogy legyen egy tér, a hol én is nagyságzámba mehetek, belenyugodtam barátom magyarázatába.

— Látod! — folytató — ha a rendezők közt olvasandják a nevedet, a hölgyek még az utolsó garast is kikunyorálják a férjektől és atyáktól, csak hogy elmehessenek abba a multságba, melynek az élén téged tudnak.

— Urak! — mondám — kikelt arcuzal, s most már önözve őket, — az ily hang, e modor, a baráti viszony nyújtotta szabadalmak határán is tulterjeszkedik. Nem engedhetem meg, hogy gúnyuk gőcpontjával használjanak fel!

Ezen erélyes tiltakozásomra hatalmas kacajjal válaszoltak. Fogtam a kalapomat azon szándékkal, hogy ezen urakkal együtt az agyaramat.

— Légy eszedem! — mondák a pajtások — és ne szerénykedjél. A hölgyek tudják, hogy hírlapíró vagy, s ez elég ok arra, hogy eljőjenek. Le fogod írni a toilletteket, hymnusokat kell zengened a tüzes, fekete és az azurkék szemekről, a cseresznyeajkáról, lilium-karokról stb. szépségekről. Ennyi udvariasságot és figyelmet méltán elvárnak tőled a hölgyek és e föltevésök elég csábere arra, hogy multságunk látogatott legyen.

Kezdtém a dolgot megérteni, s mi tagadás, biz' a cimboráknak igazuk volt. Hisz én voltam a „Közvélemény“ és a hetedik nagyhatalom egyik képviselője. A rendezőséget elvállalom azon kikötéssel, hogy én a vendégeket nem fogadom, hogy nem tánczoló, hogy négyest nem rendezek, hanem, a mire legnagyobb hajlamommal bírok és szakképzettséggel bírok: a pénztárosságot szívesen elvállalom.

— Semmiesetre sem! — szavazzák egyhangulag a bizalmat — sőt neked kell a hölgyeket fogadnod, bevezetned és bemutatnod.

— De hisz' akkor minden hölgy elszalad — mentegetőzém — meg aztán a mi főbajom, hogy nagyon kicsiny vagyok, a hölgyek pedig szeretik az imponáló férfiakat.

— Elfelejtéd barátom — vág közbe a másik, — hogy a mi kicsiny, az kedves.

— Na, kedves ugyan lehet, — válaszolám — de nem kiadó, ez pedig szörnyű pech.

— Hagyj fel üres kifogásaiddal! Te nem bírsz előnyeid tudatával! Nem is képezed, hogy mily ostromnak lész kitéve, mily kitüntető megkülönböztetésben részesítendek, s mily pazarok lesznek lekötőző mosolyukkal!

— Na, arra a mosolyra ugyan kíváncsi vagyok; de meg azt is gondoltam, hogy hátha igazuk van a fiuknak, s nehogy még utóbb bálványának tegyenek meg: ha már egyszer predestinálva vagyok a rendezőségre, hát csak belenyugodtam mindenbe. Tanácsomra határozatba ment, hogy egy mágnást sem hívunk meg, mert rendezői érzékem sejteni engedé, hogy úgy sem jönnének el.

Elérkezett végre a nagy nap. Kirukkoltam teljes felszereléssel. Volt klakk, frakk és lakk, kivágott piké-mellény és monokli. Barátaim az önbizalmat ébresztették föl bennem, én tehát az egész hadi készletemet tűzvonal elé vittem.

Egy fiatal házaspár közeledik. Rosszul felfogott tisztelnél fogva eléjük sietek és a hölgynek felajánlottam karomat, a kit — mellesleg mondva — a férje vezetett karján.

— Uram! — mondá kitörő haraggal a férj, — e viselete menthetetlen! Kérem névjegyét! Mikor találják honn segédeim?

— Bocsánat, uram! — mondám elképedve — én nem vezetek háztartást és így nem is szoktam megrendeléseket tenni. Azért ne is méltóztassék segédeit hozzám fírasztani. Hanem ha megmondja, hogy hol van fűszeres-tízlete, szívesen fogom ajánlani barátaimnál.

Komolyan azt hittem, hogy medveczukros.

— Ah! ön még sérteget? Én N. ügyvéd vagyok.

Ez már aztán imponált. Ha hitelezőim ennek a hiánának a kezeibe adnak, akkor még a rendezői jelvényemet is elárvereztetni. De hogyan is keveredett közénk ez az ember? Hisz az ügyvédek és néptanítók elvből mellőzendők lettek volna. Az ügyvédek azért, mert szerénytelenek és számitásból érzékenyek, hogy perelhessenek; a néptanítók meg tulságos szerények, folyton fizetésemelést követelnek, míg ellenben a majálisi pénztárnál csupa szerénységből nem fizetnek felül, nehogy a hírlap hasábjain szerepeljenek. Az ilyen emberek nem használhatók.

— Jöjjön kedvesem! — mondá a nő — (nem nekem, hanem a férjének) hagyjuk itt e társaságot, a hol a rendezők is csak ennyi nevelést tudnak.

Hölgyeim! ez volt az első mosoly, melylyel boldogítottak. Még most is félreáll tőle a szám.

Rendező kollegáim siettek gratulálni az első sikerhez.

Uj vendégek érkeztek. Két fiatal, üde azczu leány, anyjuk kíséretében.

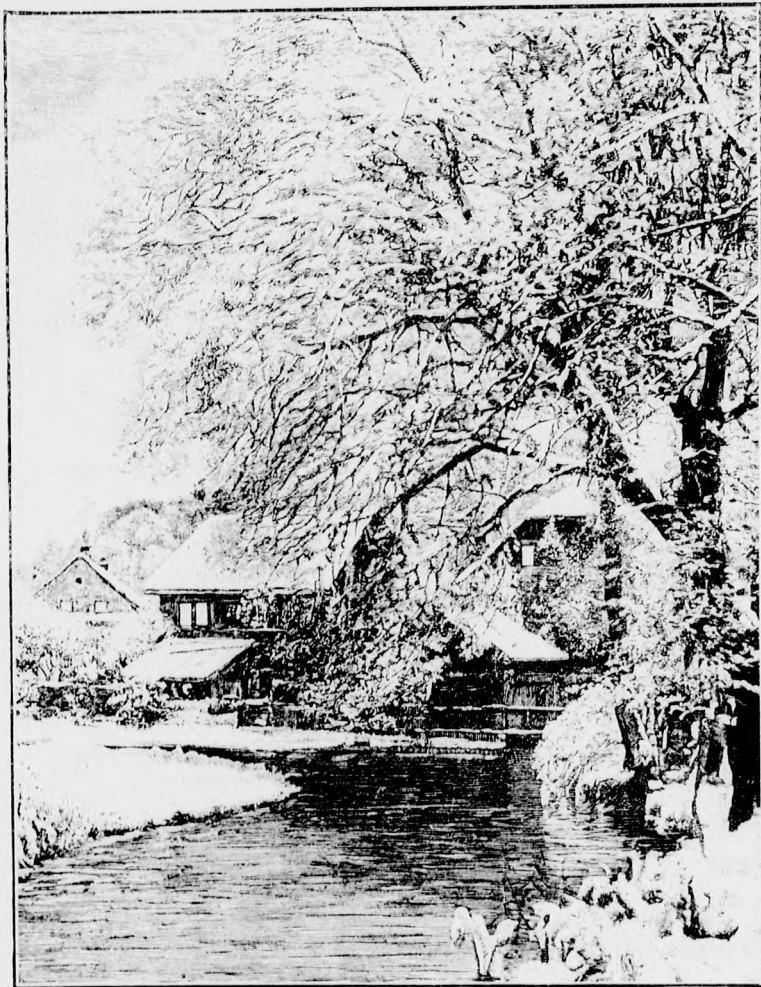
— Megengedi nagysád? — mondám páthoszzsal, egyszersmind karomat is nyújtva szolgálatára.

Az én hölgyem tetőtől talpig végigmért. Pedig most csak eléggé illemesen közeledtem.

— Uram! hisz ön még nincs bemutatva nálunk — mondá az anya — az ön közeledése fölér tehát a tolakodással!

— Igenis! — mondám meghajtva magamat és ezen öreg mosolyt is zsebre vágva, siettem barátaim újabb gratulációit fogadni. De ezek sehol sem akartak mutatkozni. Ők tudják, hogy miért?

Ismét egy anya jön, két leányával. Mind a kettő megérett a nőegyleti tagságra. Itt csak nem vallok kudarcot, gondolám, s a nagyobb biztosság kedvéért előkészitem az utolsó töltenyt is,

— A vidék hódiszben. —

a melylyel imponálni véltem, t. i. az írói jelvényeket: egy árkus papírost és egy tüvékonyra kihégyezett írónt. S minthogy az imént azért róttak meg, mert nem lévén bemutatva, tolakodni bátorkodtam: a nemzetközi illem szabályainak megfelelőleg hegyesre fent bajusszal az orrom alatt és monoklivál hályogos szememen, siettem az érkezők elé, hogy bemutassam magamat.

— Nagysádtok! én P... hirlapíró vagyok. Szabad kérem becses nevüket?!

Higye el a nyájas olvasó, ha esernyő lett volna nálam, ösztönszerűleg is felnyitottam volna, oly elemi erővel tört ki a vihar.

— Hol tanulta az ur az ilyen bemutatási formát? — mennydörgött a százéves kalendárium. — Az én leányaim még elég fiatalok arra, hogy ne szoruljanak, mint valami végeladásra szánt áruczikk, újságreklámra! Különben illetlen dolog hölgyeket megaredálni, s önnek tudnia kellene, hogy az újságírók a legkiálthatatlanabb emberek a világon!

— Igenis! — mondám, háromszor is meghajtván magamat s miután a lábam hegyével egy félkört rajzoltam le a homokba s egy lekötözött mosolyal gazdagabbnak érezve magamat, siettem egy üveg pezsgőt halálra itélni.

Pajtásaim messziről kerültek, láttam, hogy a kitörni készülő kacaját fojtják el. Féltek, hogy az aratott mosolyt mind a fejközhöz vágom. És mennyire hizelgett hiúságnak és férfiúi önéretemnek, hogy vannak emberek, a kik még nevetni sem mernek előttem!

— Uram! méltóztassék a pezsgőjét kifizetni! — mondá a vakmerő pinczér.

— Micsoda arczátlanság ez? — kérdém marsi haraggal, egyszersmind örülve, hogy én is gorombáskodhatom valakivel. — Nem tudja, hogy én rendező vagyok?

— Igen tudom, csak hogy a rendező urak is csak úgy ihatnak, ha fizetnek.

Hát őszintén szólva, ezt nem tudtam. Mert, hogy a pezsgőt is én igyam meg és az árát is én fizessem ki, ez nálam a szokatlan dolgok közé tartozván: nem is hittem a pinczérnek. Egy kuriai bírótól kértem jogi tanácsot és az a pinczérnek adott igazat. Nem szívesen bár, de fizettem.

Szerencsémre, vagy szerencsétlenségemre, vendégek érkeztek. Parasztkocsin jöttek, a fiatal és sovány leányka, az öreg és kövér mama (egy mintaanyóst néztem ki belőle), a kocsis mellett meg egy tüzoltó-csákós fiatal ember rontotta a levegőt egy finom rövid-szivar füstjével.

A meghívót nem is kértem tőlük, hisz a tüzoltó-csákó nemcsak szalon-, de udvarképes is, kisvárosi fogalmak szerint. Kevéssel később érkezett meg a község nőtlen tanítója is. Ez a fiatal ember igen buzgónak mutatta magát a kocsin érkezett sovány leányka körül, s szivig ható tekintetéből könnyű volt kiolvasnom, miszerint egy szerelmes Romeó áll előttem. Ezek a tüzoltóval vetélytársak lehetnek. De mi közöm benső ügyeikhez? Tegyéek, ahogy tudják.

En hozzá láttam a magam dolgához. A hárommázsás asszony még mindig a kocsin ült. Pajtásaim elbujtak, hogy csak nekem kelljen a drága terhet lejebbitenem. A kocsihoz siettem tehát.

Hölgyeim! embert még nem néztek úgy le, mint engemet. Czilinder volt a fejemen, magassarku cipő a lábamon és mégis, czilinderem teteje, csak a kocsi-oldal felső színéig ért. Már most tessék ily magas embernek egy nettó hárommázsás hölgyet leemelni!

Mindegy! A rendezői jelvény a karomon volt, s így hivatalból is szolgálatkészek kell lennem. A hárommázsás hölgy az egyik lábát a kocsi oldalára emeli, hogy lelépjen. Én szolgálatkészen megfogtam a lábát, hogy majd lemelelem (mert csak idáig értek kezeim), de a hentesné, annak kellett lennie, ránterítette nem megvetendő ékesszólását.

— Elhordja magát kis öcsém! — mondá olvadékonyan, — mert úgy a fejére lépek, hogy kocsonya lesz belőle!

— Bocsnát asszonyom! én nem vagyok „kis öcsém“, hanem bajuszos ember, rendező és nagytekintélyű férfiú.

— Látom a bajuszt — válaszola ő — de az embert nem. Különben ha rendező, akkor ne rendetlenkedjék itt, hanem hozason egy széket, mert különben leugrom a kocsirol.

Isten ments! gondolám, hisz akkor földrengés lenne, a mire semmi szükségünk sincs.

— Azonnal hozatok — mondám forgolódva — csak kis türelmet kérek.

Nagyon természetes, hogy a széket magamnak kellett elhoznom. Nagy fontoskodva, s azon reményben, hogy majd itt csak kijut egy nyájas mosoly, mert hát nem gyerekség ám egy hárommázsás hölgyet gyengéden leszámaztatni a kocsirol, meghoztam a széket.

Ha ezt nekem kellene megtánczoltatnom, akkor végem lesz. Elhelyeztem a széket kellő előrelátással, egy pillanat alatt felugrottam reá, s így nagy nehezen elérve a hentesné karsu derekát habozás nélkül átöleltem (nem akarom mondani, hogy fölnyaláboltam) és habozás nélkül hanyatstem vele, magammal rántva drága Juliámat.

Még most is a fülemben hangzik az a nyekkenés. Egy hárommázsás asszony alá voltam temetve. Soha ily költői tetemre-

hívás. Ah! mily temetkezés volt ez! Mily modern öngyilkossági kísérlet! Ugy befődött, hogy egy porczikám sem látszott ki. Borzasztó nyomás alatt voltam. Mint a disznósajt, mikor sajtolják. Csak az hiányzott még, hogy kötötűvel szurkáljanak, már mint azt a gazdaasszonyok a disznósajttal szokták megeselekedni.

Orditottam, mint a kit nyuznak. A hentesné nem tudott fölkelni, hát én hogyan tudtam volna? Utóbb esiklandozni kezdtem a kedves terhet, gondolva, hogy így majd csak fölugrik. Föl is emelkedett kinjában a galambom, csak hogy ismét visszaesett a három mázsa, s így ne csudálja senki, ha az egy grammos szusz megakadt bennem.

Iszonyu bögésemre előjöttek kacagó pajtásaim; de oly erőt vett rajtuk a nevetés, hogy nem tudtak rajtam segíteni. Természetesen nem látszott ki még a kis ujjam sem, úgy feküdtem a drága teher alatt, mint egy préselt béka.

— Segítenék pajtás — mondák a ficzkók — de nem látunk. Hát hol is vagy Ferkó?

Egétrázó kacagás. Dühömben tüzet kiáltottam. És tényleg nagy tűzben voltam, mert úgy izzadtam, mint egy szorongatott kutya. A tüzoltók csakhamar ott termettek tüzi fecskendőjükkel egyetemben.

— Az Istenért! szereljenek le — ordítám, — mert különben megfulladok.

A tüzoltók (minden tüzoltó egy-egy zseni) nagyon leleményesek voltak. Egyszerűen a szivattyúzáshoz láttak.

Ennek fele sem tréfa — gondolá a hentesné — s még mielőtt nyakon fecskendezték volna, szépen leugrott rólam. És csak most tünt ki, hogy szándékosan nyomorgatott a gonosz.

— Itt vagyok, — mondám, nagy lélekzetet véve, mintha csak halottaimból támadtam volna fel.

Ugy néztem ki, mint az elpusztult Jeruzsálem. A klakk össze volt nyomorítva, a frakk végigrepedve, a lakkezipő kihasadva. És ez mind kölesön kért equipíring volt! Ugy állottam ott, mint az élő száanalom, vagy mondjuk, a tragikomikum allegorikus megjelenítése. Oh, de szegény bordáim! Melyik műhelyben fogják azokat kiegyeneisteníteni? Lehetetlenné voltam téve. Ennyi megaláztatást csak a halál moshat le. Megölöm magamat!

Mily jó hasznát vettem a társadalmi betegség azon nemének, mely szerint az öngyilkos taragikai alakká magasztosul, halálában rehabilitáltatik, ha az életben embereket ölt légyen is. Belefekdüdtem tehát a társadalmi szabályok e kórágába és én, az én reputációm meg volt mentve. És én lettem a nap hősvé.

Beleugrottam a tóba. (Tudtam, hogy csak térdig ér.) Elkezdtém benne eviczkelni, hörögtem, fuldokoltam; de segítségért nem kiáltottam. (Nem voltam veszélyben.)

Volt sürgés, forgás. A hentesné legjobban lámentált. Futkosott a parton, mint egy fiastyuk, amelynek réczekölteményei vannak és azok a vízben ászkálnak. Nekem sem kellett több. Ha a hentesné jön segítségemre, akkor biztosan végem lesz.

Ismét a tüzoltók jöttek segítségemre. Ne is csodálja senki, hogy a tüzoltó-csákónak oly nagy becsé van előttem.

Valahogyan a partra vonszoltak, a közönség pedig megkönnyebbülve lélekzett fel. Egy rendőr azonban rögvést galléron esipett.

— Az ur öngyilkossági szándékkal ugrott a tóba. A törvény nevében mondom, hogy kövessen!

— De uram, ön félreismerte az én szándékomat!

— Legyen nyugodt, mi rendőrök nagy gyakorlattal birunk az ily dolgokban.

— Én hirlapíró vagyok!

— Jó, hogy megmondta. Régóta fáj a fogam egy ilyen fajtájú emberre. Senki sem okoz nekünk annyi kellemetlenséget, mint maguk, és senki sem mer velünk oly hangon beszélni, mint maguk.

— Országgyűlési képviselő — mentelmi jog — rebegém.

— Majd fölmentem én az urat a jogaitól, csak kövessen.

És ha nincs a hentesné, hát csuffá tesz ez a makacs ember. Ismét a hentesné!

Igen, az ő kezessége mellett eresztett csak ki körmei közül.

És... még elgondolni is sok, másnap levelet kapok a hentesnétől, melyben zsiros betűkkel megírja, hogy ő özvegy asszony, hogy sok pénze van, ötvenöt éves ugyan, de egész fiatalnak érzi magát és hogy mily boldog volna, ha én elvenném.

Azóta sohasem vállaltam rendezőséget. Nem azért nem, mert ily kudarcot vallottam, hanem mert az a vén sibilla meg mert kérni. Mit tesz egy elesés?! Fiatal emberek, óvakodjatok!

A SZOKÁS.

Írta: K. Beniczky Irma.

szokások az emberiség vezérszavagjai. Elvitázhatatlan igazság rejlik ezen mondatban, de épen azért fölötte veszélyes, ha vakon átengedjük magunkat létünk ezen kormányzóinak, mert egynémely jel és vezérszó jár velök, melyeknek be-

folyása gyakran valóban végzetesen hat egész életünkre, mint például az annyira kedvelt: „Nem lehet, azt nem szoktam meg, nem illik.”

A ki valaha komolyan gondolkodott felőle, a helyett, hogy azzal beérje, mindent, a mit a szokások használat által megszentestettek, mint egyszerű, bevégzett tényt elfogadni, az bizonyára megrémül az ilyen felfogások következményeitől, melyek csakis a szokásokból és megszokásokból eredtek.

A szokásnak nagy befolyása van az erkölcsre, s gyakran erkölcsnek tekintik az olyat is, a mit csakis a szokás zsarnoksága tett azzá, s így az ilyen erkölcsi szokások könnyen vak rabszolgággá válhatnak, s a ki ennek igáját nyakába veszi, elveszti szeméi elől a dolog velejét, a főpontot, elveszti a piros vezérfonalat is, csak külsőségekhez ragaszkodik, s eltéved a semmiségek utvesztőjében, honnan csak nagy nehezen, vagy éppen sehogysem szabadulhat ki:

„Hajlamot legyőzni nehéz, de nem lehetetlen;
Csak úgy lesz legyőzhető,
Ha lassan meggyökerezve
A szokás egyesül vele!”

mondja egy nagy költő és életböles; s ez azon igazságok egyike, melyeket a legfurfangosabb szophizmus el nem vitázhat. Számtalanszor bizonyult és bizonyul minden órában, minden percben, hogy az ember mindenhez hozzá szokik, vagyis jobban mondva, mindig megszokik: a gazdag megszokja a gazdagságot, a szegény a szegénységet, még a rutinság is eltűnik, ha mindig szemünk előtt van, a szokás kiegyenlítő hibát, gyarlóságot, bűnt, gondot, s mindennemű bajt, vagy ha nem egyenlítő ki, legalább enyhíti, s békitőbb, türethetőbb mezbe öltözteti, mert a szokás az ember dajkája s kísérője a bölésőtől a sirig.

Csak hogy a szokás gyakran buta megadássá fajul, a helyett, hogy azt, a mit a sors az emberre rótt, méltó türelemmel viselje anélkül, hogy a teher alatt élehetetlen gyáva közönynyel a sárba boruljon.

Sokkal jobban bíznánk saját erőnkben és többre mennénk az életben, ha a szokás nem sugná folyton a fülünkbe: „Nem lehet, nem bírom, nem szoktam meg!”

Ezer, millióféle változatokban mondatnak ezen szavak és a ki mondja, mind meg van győződve, hogy igazat mondott. Pedig ha azt a sokféle és különféle „nem lehet, nem bírom”, alaposan megvizsgálhatnánk tartalmukat illetőleg, vajjon hány általáná ki a próbát?

Ezt a szokásos jelszót le kellene venni a napirendről, mert az egész erkölcsi világban alig létezik olyan „lehetetlenség”, melyet igazi erős jóakarattal nem tehetnénk „lehetőségessé”, de a külső életben, a létért való küzdelemben is sokat tehet az ember lehetővé ezen kényelmes szó nélkül: „Nem lehet!”

Minden szokásnak megvan a maga veszélye és ezért nagyon üdvös, ha semmiféle szokást nem sajátítunk el annyira, hogy legyőzhetlen hatalomként uralkodjék fölöttünk. Hány ember van, ki nem egyéb, mint szokásainak alárendelt rabszolgája, s valóban úgy jár, a mint azok vezetik; pedig itt is érvényes az a bölés életszabály, hogy csak az első lépés nehéz.

A nagy használatnak örvendő „szokásmondatok” másodika: „Ahhoz nem vagyok szokva”, már elég bajt okozott és okoz és a mit elmulasztottunk lelkünkbe véteni annak idejében, azt később helyre kell hoznia a tapasztalatnak az ő kegyetlenül szigorú iskolájában.

Pedig ezerszer nehezebb valamiről leszokni, mint valami újat tanulni; szokást fölvenni könnyű, de letenni nehéz. Úgy vagyunk vele, mint egy ked-

ves barátunktól való elválással: csak a bucsuzásnál tudjuk meg igazán, milyen kedves volt, mennyire szükségünkké vált közelléte nemcsak szeretetből, de szokásból is!

Epen úgy, mint az erkölcs szokássá, a szokás is erkölcsösé válhatik, nem az erény és lélektan értelmében, hanem csak mint használatba vett szokásos dolog.

Azt mondják: „Ez nem illik”, de ezalatt rendszeren csak annyit értenek: „Ez itt nem szokásos”; habár ez a szokás inkább csak divat dolga, hagyomány, mint korszerű illem.

Az a „Nem illik” igen gyakran csak külsőségek üres álezája, míg a valódi illem és erkölcsiség sirva eltakarja arcát.

A „Nem lehet!” vagy „Nem szoktam meg!” szavakat inkább ki kellene törölni szótárunkból és mielőtt egyszer kimondjuk, inkább gondoljuk meg kétszer és ha a szokásmondatok harmadika: „Nem illik” nyelvünkön forog, talán olyan alkalommal, a hol épen nincs helyén, jó lenne előbb lelkiismeretesen meggondolni, vajjon mennyiben és hogyan befolyásolt a szokás, az emberiség ezen vezérszalaga vagy jártatója.

Nem azért, mintha mindent, a mi egyszer bevett szokás, megvetnénk, semmibe sem vennénk, vagy hatalmát és befolyását becsülnénk, az nem is tanácsos. Ez ép oly balga lenne, a milyen hiába való, de: „vizsgálj meg mindent és tartsd meg a legjobbat.”

Ezen vizsgálás pedig első sorban a nők feladata, mert egyedül ők képesek a helyes határt megjelölni gyöngéd kézzel, finom tapintattal.

Ebben is teljesíthetik ama szép missziójukat: a közvetítő principium képviselőt, elválaszthatják a polyvát a buzától, kijelölve az erkölcs és szokás számára az őket illető helyet, azaz: tiszteljék, becsüeljék, de ne emeljenek oltárt a szokásnak s ne imádják bálványként, akkor lassan-lassan elpusztulnak a „nem lehet, nem bírom, nem szoktam meg” megszámlálhatlan legiói, melyek folyton zsongnak-bongnak a levegőben, mint a nyári legyek és őszi szunyogok és épen olyan kellemesek és kedvesek is.

—*— Ömléksorok. —*—

*Mosolyra köny fakad,
Könyre mosoly derül:
Nincs ember, kit a bű
S boldogság elkerül.
Tövisék közt a rózsát feltalálni
Nem mindenki bírja,
Pedig ez a boldogságnak
Mélységes, nagy titka!*

D.

GONDOLATOK.

Mennél több irigyed van, annál nagyobb kincs van birtokodban; nem irigylik a testileg-lelkileg szegényt.

*

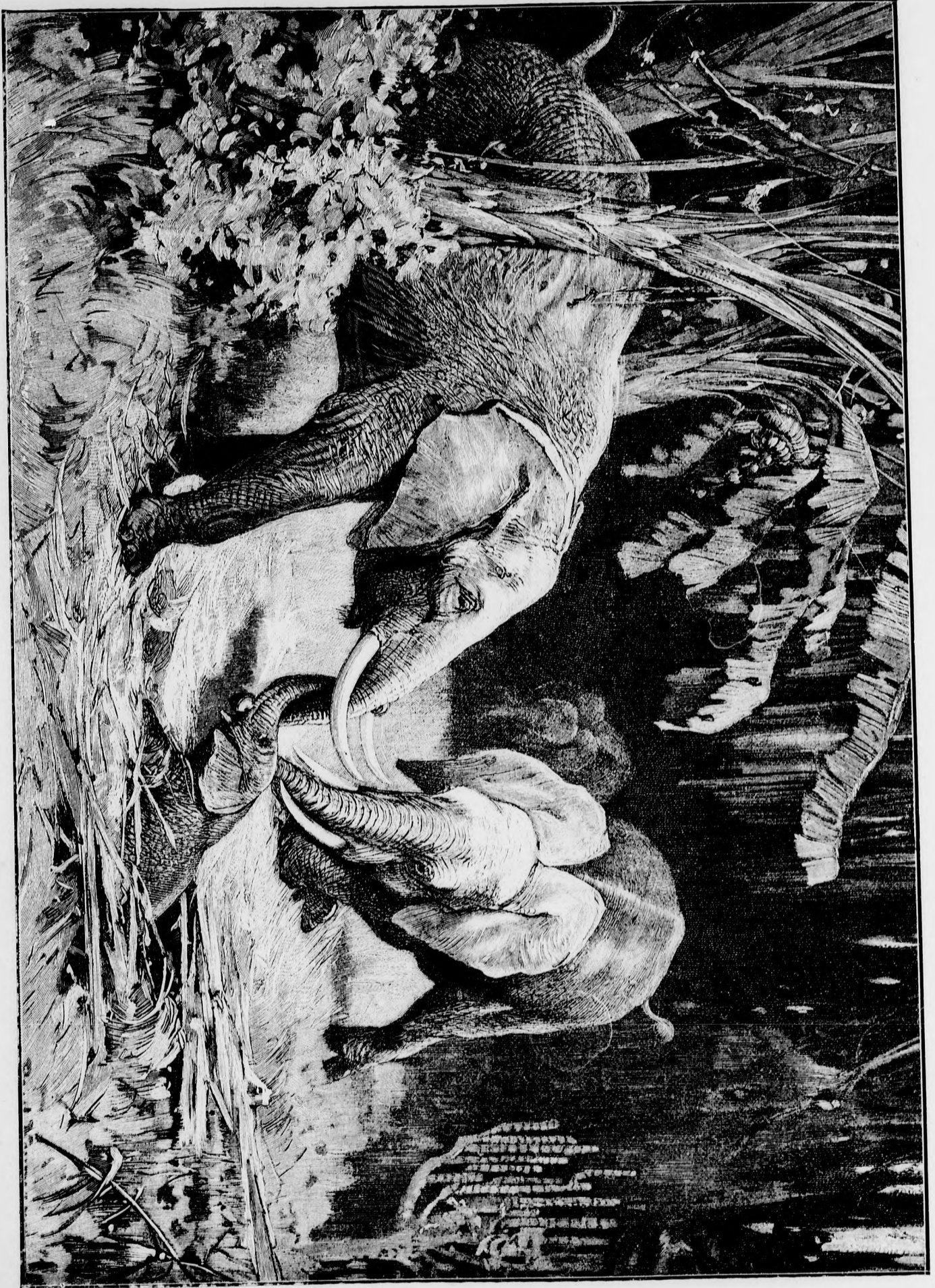
Hibás a számtan: egy meg egy az kettő! — Nem igaz: egy férfi és egy nő, ha igazán szeretik egymást — egygyé lesznek!

*

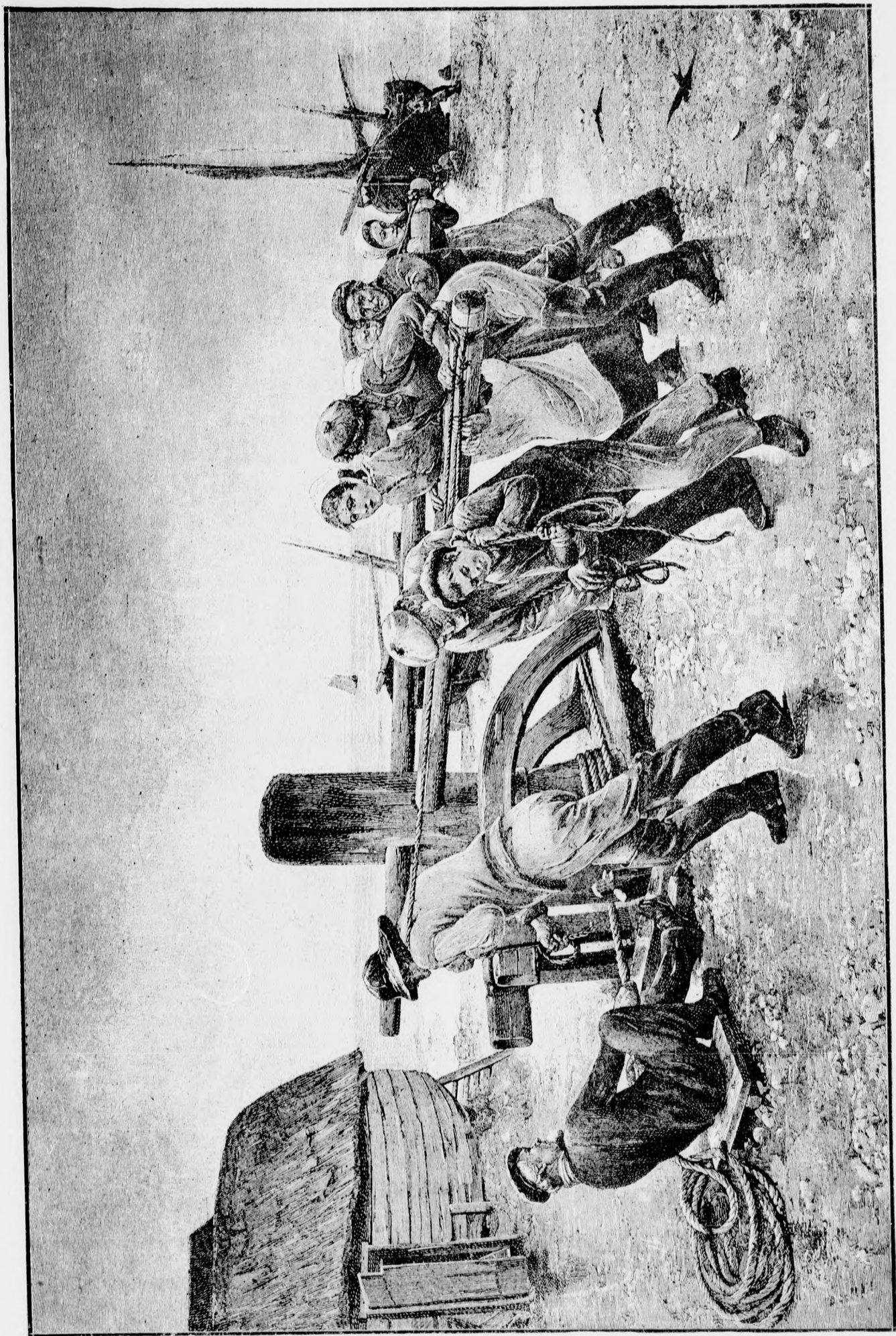
Az lesz megelégedett, ki az életét úgy tudja venni, ahogy van; az szerencés, a ki a jelent a jövővel édesíti; az lesz nyugodt, ki vigasztalást lelhet a múltban.

A.

— Egyesült erővel! —

Halászbárkák partvontatása. *Székely*

✠ *Temetőben.* ✠

*Csak czéltalan bolyongás életem,
Eltévedek járatlan utakon;
Szemem az égre ha fel is vetem,
Letűntél már, én édes csillagom!*

*Bármerre nézek, pusztá, zord, kemény
A föld s a szél a fák közt elsívít...
Megtépte lelkem a hiú remény:
Időkön túl hogy szíved boldogít.*

*Virág tavasztól visszavárja azt,
Mi bájt az őszi hervadásba vesz;
De kebelemnek adhat-e vigaszt
Beomló sír s egy félredőlt kereszt!?*

*Tovább megyek. Sötét felhők között
A hold is, mintha fázna, úgy rohan,
S a koszorút, mit kegyelet kötött,
Üvöltve szerte tépi szélroham.*

Turcsányi Vilmos.

LÁZBAN.

Irta: Ifj. Janisch Lajos.

Szomoruan zúg-búg ott kinn a szél! Minden zizzenése keblembé hat, minden sóhajtása szívembe jó. Olyan nehéz, kábult a fejem! A szívem lázasan kopácsol, képzeletem rakoncátlan játéokra: kerekedik, azt sem tudom eszemnél vagyok-e? Ugy fáj itt a keblemben valami! Fáradt vagyok!

Milyen szép is ez a virágos mező! Jaj, ne mondjátok, hogy álmodom, oh ne mondjátok, hogy lázban beszélek. Nem, nem álom, valóság. Még akkor se szóljatok, ha mindez álom lenne is, s olyan keserves volna az ébredés! Valóság — nem álom! Lábam alatt ropog a mező sűrű, dus füve, itt látom virítani a gyöngyvirágot, az ibolyát, a vadrózsát! Felettem vadgalambpár csókolódik, s édes turbékolásba önti ki szerelmét. Virágokat szedek, koszoruba kötöm s meglepem vele őt, a szépek-szépét, az örök kedvességet. Amott látom az ér partján, nefeleszet szed. Elsötétül előttem az égbolt kék palástja, a föld cifra köntöse, alakatlan tömegnek látnak mindent. Vak sötétség terül szét előttem ezen

a semmiségen át angyaloktól körülrajongva jó egyetlen szerelmem glóriás fejével, éjsötét szemével, hullámozó fűrtjeivel, lenge alakjával. Arczán tündéri mosolygás, szemében az Istenanyának jósága, járásában a virágos tavasz lágy fuvalma. Tehetetlenül térdelek le előtte, érzem kicsinységemet s rabszolgaként lábnyomát csókolom. Ó gyöngéden fölemel, rám tekint tündéri fényű szemével s halkán sugja fülembé: tied vagyok! Az őrzöngés vad erejével, a szerelem kinos, kéjes vágyával, az elveszettnek hitt s újra feltalált reménység tüzes mámorával szoritom magamhoz. Amint arczomat arczához közel hozom, forrongó agyam örületes gondolataival eltakar előlem minden mást, szívem kitör, mint a tüzhányó s nem tudok gondol-

kozni. Elesattan az első csók — nevetem a királyokat, a kik dicsőség után sovárognak, a hadvezéreket, kiknek szíve győzelemért reszket. Milyen kicsinyes az ő gondolkozásuk, milyen vakok, a mint a boldogság utját keresik. Tudom, hogy én is kicsiny vagyok, mint minden ember: mégis olyan nagynak érzem itt magam, amint mellette állok. Légy enyém mindörökké boldogságom tündérálma, ne hagyj magamra soha, mert te vagy nekem mindenem. Légy enyém mindörökké Jankám, egyetlenem!

Előttem állanak szüleim. Apám egyenesen parancsol, anyám kérésre fogja a dolgot. Azt kívánják: ne vegyem feleségül Jankát, az én egyetlen szerelmemet. Parancsoljak szívemnek? Lehet-e azt kívánni a fogoly madártól, hogy ne vágyakozzék a szabadmező, az ezüstsínű patak után? Lehet-e kívánni, hogy a virág föld nélkül, a hal viz nélkül éljen?

Parancsoljak szívemnek? Nincs béklyó, melylyel lekössem; nincs kötél, melylyel összeszorítsam; nincs kalit, melybe elzárjam; nincs szer, mivel lecsitítsam! Vágyakozik, eped, sir, zokog, kesereg, forr, lázong, kitör, őrzöng. Mittevő legyek? Szüleim nem engedik, hogy természetadta akaratommal élhessek, rabszolgának nézzenek, kinek kötelessége van csak, nem joga. Apám inkább feküdnék ravatalon, mintsem magamhoz lánczoljam azt a leányt, kiből megvan az angyalok minden erénye és fensége, kinek egyedüli hibája az, hogy ereiben nem kékvér csörgedez. Hiuságok hiusága! Sötét előítéletek rabjává alacsonyítják le a szívet, kikaczagják a szerelmet, melynek egyetlen morzsája többet ér végtelen idők fényénél, dicsőségénél s kaczagányos ősök dölyfös ezimerénél. Paránynak nézik a szerelmet, mely e világban legnagyobb!

Ti ősök, mogorva képű ősök, mit néztek le rám megvető pillantással. Szálljatok le hozzám, néztek szívembe s ítéljétek. Ha nem köszikla volt az, mi egykor szíveteknek, neveztetek, igazat adtok nekem. Miért nem beszéltek? Féltek igazat adni, restellitek kimondani a valót, hazugságot meg nem tud kiejteni igazmondáshoz szokott becsületes ajkatok? Duló csatában félistenek voltatok, megvetettétek százszor a halált, a vad fergeteg alázatos báránként hullt le elétek, mit féltek hát?

Ti, kik a zöld asztal mellett annyi embernek élete és halála felett döntöttetek hajdanában: mit rettetetek most, mikor csak egy ember felett kell itélkeznetek? Erős a páleza, féltek tán eltörni?

Miért hagyjátok rám ezt az ősi nevet? Miért nem elégedtetek meg jelentéktelenebbel? Miért küzdöttetek azért a paizsért, azért a ezimerért, melynek bősziült oroszliána össze akarja marcangolni szívemet? Miért rajongtatok esillámló fényért, muló dicsőségért? Udvarházatok fölé miért esaltátok oda a halhatatlanság hideg szellemét?

Semmi szó, semmi hang! A zivatart nem esen desíti le ragyogó szívárvány, a szelek orkászserű, dübögő, dörgő bömbölését nem váltja fel jóleső nyugalom. Senki sincs, a ki tanácsot adna! Eltépjem-e az atya és fiu közt levő természetadta köteléket, vagy saját boldogságom tengerének hullámai közé öljem magam? Vagy szeressem továbbra is azt az égi ártatlanságot, a szüziesség szende angyalát, hitgessem, meglopjam, s majd mint letört virágot a porba hajítsam? Irgalmasság Istene! azt mondják: valóban vagy s ott lakozol a fellegek mögött, lázongó szívem kétkedni kezd benned. Ne nézd nagyságodat, ne nézd törpeségem, ha igazán vagy, s léted nem hazug ámitás, szólalj meg. Csak egy szót szólj: mit tegyek?

Semmit ne adj a világra Jankám, egyetlenem. Irigy, sziklaszívű, méreglelkű rablók csoportja az! Lásd, be akartak feketíteni engemet előtted, mert irigylik a mi végtelen boldogságunkat, mert nem tudnak oly nagyon, oly igazán szeretni, ahogy te tudsz, meg én tudok! Ki akarják ölni szivedből a szerelmet, hogy majd kikaczaghassanak s keselyű módjára lakmározzanak tetemed fölött. Csak te higgy és bizzál továbbra is benne, tudod te nagyon jól, hogy mint szeretlek; ne gondold, hogy tán megváltoztam. Nem más szív dobog keblemben, hanem a régi, mely érted hevült, érted égett. Ne gondold, hogy más is tudná nekem azt a végtelen boldogságot nyújtani, a mit a te látásod, a te beszéded, a te ölelésed, a te csókod ad, Jankám egyetlenem!

Hamarabb fog a nap a föld körül forogni, előbb lesz az égi csillagokból földi virág, mint az én szerelmemből mulékony lidércfény. Hamarabb lesz a felhőből holdsugár, előbb lesz a harmatból csattogó villám, mint én belőlem hűtelen.

Ne kételkedjél bennem, hisz enyém vagy, én is a tied. Ne gondoldj engem hiúszegőnek, hisz enyém voltál, én is a tied. Ne vondd el tőlem merengő arcodat, hisz enyém leszesz, én is a tied!

Örök szerelmem, mennyei boldogságom! Oszlasd el kételkedésedet, idézd fel régi szerelmedet. Nem tudnálak én téged megesalni, ha tán a gonosz szellem szállna is meg. Hamarább hagynám el az Istent, hamarabb átkoznám az eget, hamarabb veszteném el lelki üdvösségemet, Jankám, egyetlenem!

Bim-bam, bim-bam. A kis harang lágyan zsongó hangja végig rezdül a légen. Nem tudom, mi történt, mégis szomorúság árja ömlik el szívemen. Valami homályos, szürke sejtelem vágja lelkembe ragadozó karmait s olyan igen fáj a szívem! Mi történt? Talán örök szerelmet esküszik két ifju lény egymásnak, vagy talán valaki megszabadult hitvány porhüvelyétől? Egyik sem ok a busongásra! Hisz mindakettő olyan jó, olyan édes!

Népesül az uteza. Zavartképű emberek kószálnak föl-alá: mit keresnek ezek? Kezd tisztulni az embertömeg. Ah, temetési menet! Fehérbe öltözött lányok visznek egy koporsót, melyre göresösen siró öregasszony hullatja könnyeit. Mit álltok elémben? Engedjétek a koporsóhoz. Hová viszitek, a temetőbe? Kit visztek? Jaj, megszakad a szívem, a leszagezett koporsó nyilni kezd, kilátszik belőle a te halvány, bus arcod Jankám, egyetlenem! Lehunyva tartod igézően szép szemedet, nem láttatod boldogító mosolyodat, ajkad körül gyötrelmes fájdalom emléke játszadozik — amikor meghaltál, nagyon-nagyon kellett szenvedned. Ki bántotta azt a tündéri leányt? Résztét hazudozó emberek, mit bámultok reám szóltanul, talán ti öltétek őt meg? Ugy-e irigyeltétek őt, ki mindnyájatoknál szebb volt, ugy-e bántott az benneteket, hogy sehogy sem tudtatok hozzá hasonlítani? Hah! Elgek hatalmas villámai, napnak vakító tüzes sugarai, fergetegek bömbölő szelei, tengerek vadharagosan csapkodó hullámai fonódjatok rettenetes ostorrá, hadd korbácsoljam meg ezt a nyomorult emberiséget. Isten, hatalmas Isten, add nekem végtelen korlátlan hatalmat, csak egy percze, csak egy pillanatra, hadd sujtsam le a természet legutolsó tárgyait: az embereket, hadd bocsássak rájuk uj vizözönt, tüztengert, földindulást!

Mit beszéltek! Hogyan? Én öltem őt meg, hogy nem tudtam ellenállni szüleim kényszerének, hogy nem tudtam lemondani róla, továbbra is szeret-

tem s beledobtam az örvénybe? Hazudtok nyomorultak! De mégis úgy szorítja valami a keblemet, majd megszakad a szívem! Én öltem őt meg, igaz, igaz, beletaszítottam az elbukás örvényébe, nem volt erőm feleségül venni, nem volt erőm lemondani róla, s volt erőm a halálba kergetni! Átkozott legyen a percz, a melyben megszülettem, átkozott legyen az óra, melyben gyalázatosan megraboltam őt. Szakadj reám szörnyű magasságu ég, tiporj össze, mint hitvány férget, ha már nem tudtál erőt önteni lelkembe, szakgass darabokra, szórd szét poromat az egész világon, hogy semmi belőle ne maradjon! Nyilj meg te sáros föld, nyelj el mindenestől, temess bele izzó gyomrodba. Ne maradjon meg egy porcikám sem, ne maradjon utánam semmi emlék, hogy csábítója ne legyen késői nemzedéknek. Szakadj meg szívem, te kigyófészek, rothadj el lelkem, posványok tanyája. Olyan a keblem, mint a Gyehenna örök tüze. Ott kinn rémesen, szivettépően, lelketroncsolóan zúg-búg a harang kísérteties hangja. Bim-bam. Bim-bam.

Olyan zavart az agyam. Ébren vagyok. Hallom, mily kegyetlenül zajong ott kinn a szél. Nem tudom, miről gondolkozhattam az előbb, azt sem tudom; álmodtam-e vagy lázban beszéltem? Néha órákig öntudatlan állapotban vagyok. Nem hiszem, hogy tovább huzzam még ezt a sivár életet. Ne váross sokáig, ne késsél sokáig, szabadító angyalom: halál. Csak teher nékem az élet! Nem hiszek sem Istenben, sem az emberekben, sem a tulvilágban. Minek ilyen embernek az élet? Csak vezeklés, csak kín ez nekem, mint milyen a golgotai ut lehetett. Te örök szellem, akár jó, akár gonosz, ki a világ fölött uralkodol, ne forgasd meg kárörömben égve gyilkoló törödet sebeimben. Ne gyönyörködjék kinjaimban, elég, hogy gyilkosává tettél az angyalok angyalának, ne kívánd azt is, hogy vadállati tettemnek még tovább hordozzam kárhozatos emlékét. Elégeld meg a sok szenvedést, melyekért a mennyország minden gyönyörűsége sem adhatna kárpótlást az idők végtelenjéig, ha lenne. Mi céled velem? Hisz, ha a szenvedés felelem: nemsokára nálad is nagyobb leszek.

Micsoda égi zengzet ez, mely fejem fölött megcsendült. Mintha csak a szeráfok bűvös-bájos zenéjét hallanám. Ah, talán a menny nyílt meg fölöttem, ott látlak angyalok közepette téged is Jankám, egyetlenem! Ne mosolyogj reám, ne ints felém hívogatólag, ne mondd, hogy megbocsátasz: vess meg, mint az orgyilkost szokás; nem vagyok rád érdemes! Neked a mennyég gyönyörei közt van helyed, nekem meg a szörnyű pokol égető tüzében. Soha nem leszünk mi már egymásé, összezuzám én már mindkettőnk boldogságát örökre, mindörökre!

Igazán megbocsátsz? Mennél nagyobb a te lelked magasztossága: annál nagyobb az én lelkem alacsonyossága! Felemelsz magadhoz, elfeleded bűnemet? Légy százszor áldott, örökre áldott! Hát együtt lehetünk-e még valaha? Gyere le a földre, vagy én menjek fel hozzád a mennybe Jankám, egyetlenem!

Kábult a fejem, nem tudom, hol vagyok. Ott kinn szivettépően, kísértetiesen zúg-búg a bánatos harang. Bim-bam, bim-bam.

A szalmadi szeladon.

— Humoros rajz. —

Irta: **Oláh György.**

Martja magát a vén asszonyok nyara, szinte éget az októberi nap. Jó idő lett a lipándi vásárra. Van is kelete mindennek. Még a „homokhegy“ tájékaról is előszedelőzködtek a falusi kisasszonyok, ki a pulykát árulja, mert küszöbön a farsang, kell a pénz báli belépőre, kit az apja bizott meg néhány zsák „élet“ eladásával, hogy legalább a papbér kifizetődjék az árából. A lipándi urak is levetik ilyenkor inkognitójukat: a tebernában elparoláznak a lócsiszárokkal; az „agarász-egylet“ 178 centiméter nagyságu elnöke: Bándy ur még kártyát is huz ki rókaprémek rokkja zsebéből. Ezalatt a „nagyságos“ asszonyok — mert mindegyik lipándi ur felesége havi 4—5 forint bérért kapja e czimet a cselédtől! — végigjárják a vásárt, nem azért, hogy vegyenek valamit, hanem hogy lássa az a faeszü bennszülött nép, nem olyan kevély Bándyné, Szörmeghné, Satóbbiné, mert ki tetszett nekik jönni (gyalog!) a lipándi vásárra . . .

Szalmadról is itt van Cseöröghe Mátyás ur, a szeladon. Hogy miért csufolják szeladonnak, azt csak Poóch Náci tudná megmondani, a ki ennek elnevezte, ő is regényből olvasta e fogalmat Poóch Náci különben magánzó és a saját borát issza Szalmadon. Cseöröghe Mátyás ur is magánzó, illetve ő csak olyan: „van is, nincs is“ a szülői háznál, mert hetven éves mamája űzi a gazdálkodást. Nem bizik Matyi fiában, míg meg nem tolasodik az esze; pedig Mátyás ur már őszülni kezd, amiről perze nem tehet.

Mátyás ur is ott ödög a vásárban. Elbámul a komédiák előtt, jó volna bemenni; megnézheti azt a felnőtt ember is, okoskodik. Összeszámítja a pénzt a markában, nem futja komédiára. Majd lenne komédia, ha megtudná a mamája, hogy mire pocskolta a drága pénzt; nem azért küldte őt a lipándi vásárra, hanem, hogy fakanalakat vegyen! A mi fakanál volt otthon, egy sem arra való már: egyiknek a kocsis harapdálta el a fejét a Julesa szolgálónak kurizálván, a másiknak ez a Julesa tördelte el a nyelét a „Mitvisz“ kutya lapoczkáján; a sok közül nem lehetne két jót összeválogatni szüretre a szedőknék.

Mátyás ur tehát fakanalakat jött bevásárolni. Még mást is vett, de azt világért sem szabad megtudni a mamájának! Ráér még szoknya körül hejehujázni, pironogatna. Hátha még fülébe jutna, hogy az ő egyetlen gyermeke egy jérezét árultatott el tegnap a dohányosnéval. Régi vágya volt már, hogy szive választottjának: a báróné nyugalmazott komornájának valami nyalánksággal kedveskedjék. Husz garas ára mézes mogyoróval szándékozik estére meglepni Pepi kisasszonyt, evvel talán megveszi a — szivét.

E tudatban boldog Mátyás ur. Megindul a két csomaggal, mint ki dolgát jó rendben végezte. Lipádon a templom mellett van a korecsma, ennek udvarába kötötte be háts lovát. Hó, még perczet is kellene venni, egy füzér elég. Visszaballag a félútból, megveszi; ő nem szégyenli magát: a perczet nyakába köríti. Most már megvett mindent . . . A korecsma udvarán valóságos fiókvásár van, hozzák-veszik a rédiákat. A segédjegyző, ki e manipulácziónál fő-fő kellékes: előbb brudert iszik Mátyás urral, azután felségíti a lovára. Végre-valahára utban van Mátyás ur az uton melege kezd lenni, épen hátba süti az októberi nap; kifog a napon, esernyőjét napernyő gyanánt alkalmazza. Még egy jó eszméje támad: időközben a füzér perczet a ló nyakába akasztja, az jobban bírja. A dülökön a krumplit ássák; a jóvéru parasztleányok kifutnak az országútra megbámulni azt a lovas embert s mikor megbizonyosodnak róla, hogy az a „figura“ Mátyás ur, onnan a szomszéd faluból, magukban nevetve visszasompolyognak. Komédiásnak képzelték nyilván.

Az utazás, illetve lovaglás szörnyen unalmas lenne Mátyás urra nézve, ha nem ábrándozna. Ő is a jövőjén épít fellegvárat. Beleülteti e fellegvárba Pepi kisasszonyt, mint urnőjét, ő csak parancsait fogja lesni, teljesíteni. Holmi „apróságok“ is felszínre jutnak szürkés agyállományában, de ezeket csakhamar háttérbe szorítja ideális szerelme. . . . E közben a paripa kátyuba botlott eloszlott az ábránd, eszmélni kellett Mátyás urnak. Látja, hogy már a szalmadi határban járnak, még szerencse, hogy kátyuba botlott a lova. Pepi kisasszonyról eszébe jut a mézes mogyoró, erről a mamája; sebtiben eltünteti hát szerelme zálogát (a mézes mogyorót) egyenként és összesen bő felöltője bővebb zsebébe, még tíz garas ára beleférne. A papírt, melyre göngyölve volt, nem löki el. Örül, hogy potya újságra tett szert. Ebből fog estére olvasni Pepi kisasszonyt. Nézi a tárczát: „Szerelem és koppantó“. Mátyás ur nem bírja felfogni, hogy mi köze a szerelemnek a koppantóhoz; de azért elhitheti magával, hogy a „szerelem és koppantó“ borzató szép lehet.

Már a falu végén járnak, a paripa nyerit a viszontlátás örömeiben. Mátyás ur is könnyebben lélegzik, megcsapta szivét a szerelmes levegő, mely onnan, a Pepi kisasszony háza felől leng felé. Oldalt a dombon a feszület alatt két szürös atyafit látott a földön guggolni, arra terelte a lovát. A „Csárdás“ nem akart a dombnak menni, a domb a Csárdásnak; Mátyás urnak meg a lábbelijén nem volt sarkantyú, hogy a Csárdásba turista hajlamot plántáljon, — odakiáltott a két atyafihoz:

— Mit csinál ott kendtek?

— Osztozunk instállom, — visszhangzik az egyik.

— Jöjjön csak ide kendtek, majd teszek én köztük igazságot! — vágta vissza a szót, színt parancsolóan Mátyás ur.

A két atyafi feltápászkodott a földről, odagyültek a tekintetes urfi mellé.

— Perczet tetszett venni, meg fakanalakat, mert instállom, kilátszik, azért bátorkodtam e kérdésemmel előállani, — ered meg az őszinte szóbeszéd Szeeska gazduramból.

— Ezt is, azt is vettem. meg mé . . . — de hirtelen el harapta a mézes mogyorót Matyi, — min osztoztak kendtek? — fordít egyet a társalgáson.

— Hát tetszik tudni, — magyarázta tovább Szeeska gazduram, ki mellesleg megjegyezve, „belső“ ember a faluban, — behajtottunk vót két süldöt a lipándi vásárra. Hál' Istennek, jó vásár vót, azon mód elkött a két disztó. A komámé egy pengő forinttal drágábban adódott el, ugy, hogy kaptunk egy summába harminczhat pengő forintot. Meg is osztoztunk ott a kereszt alatt az Ur színe előtt, becsületesen . . .

— Nem csalta meg egyik a másikat? — hánykódott Matyinkban a goromba jóakarát.

— Dehogy csaltuk uram! —

fortyant fel a másik, a Roeska, komák vónánk a komámmal, vagy mi a fekély?! A hogy mi osztoztunk, ember legyék a talpán, ha csak egy fitying hiányosságot is lél benne. Két csomóba raktuk a 36 pengő forintot; emide is 18, amoda is 18 pengőt. Már most, minekutánna az én disztóm egy pengő forinttal drágábban kött el, hát kivettem a komám csomójából azt az egy pengő forintot. Okos se talál ebben hibát, nemhogy a ki „hibázzik.“

A szeladon izgett-mozgott a nyeregben, idegesen lehuzta a paraplét és végig huzott a Csárdáson. Elöntötte az epe, nagyon szurósan beszélt ez a Roeska. De van ám neki is esze, mindjárt visszatromfol, itt az alkalom rá. Most kezd már emlékezni erre a Roeskára, ez volt az, a ki egy sötét éjszaka (dehogy éjszaka este) megkergette kísértet képében a Kőcsék sövénye mellett, mikor a Pepi kisasszonytól hazafelé botorkált a sárban.

— Kenddel végeztem, kenddel szóba sem állok Roeska! — rikácsolt a Cseöröghe familia diszhajtása, újra átérezvén azon est ijedelmeit. — Kend pedig Szeeska, azért hogy belső ember, annyit sem ért a számhoz, mint a tyuk az ábécéhez. Mert ahogy

◆ A vadászat. ◆

kendtek osztottak, izé... (minden izénél nagyot nyelt), hogy is van csak... izé... aha, mindjárt kiszámítom én: ez a Rocska két pengővel kapott többet, mivel ő 19 forintot vágott zsebre, míg kendnek Szeeska csak 17 pengő jutott. Ha nekem nem hiszi, kérdezze meg Poóch Nácitól, az tanult ember. Vagy ha nem resteli, olvassa meg a pénzt, hazudok-e?

Szeeska megolvasta négyszer. Csakugyan 17 forintja van, pedig egy krajczár se volt nála hazulról eljövét, s még egy ital pálinkát se vett belőle. Itt van ni, megcsalta a tulajdon komája, ott a feszület alatt, az Ur színe előtt, becsületesen!

— Köszönöm a jó tanácsot a tekintetes urfinak, — hálálkodott Szeeska gazduram haragvó kebelével. Mátyás ur kiérezte e hangból, hogy a belső ember orrot kapott a komájára, megrángatta a kantárszárát s ott hagyta a két komát, hadd egyék meg egymást.

Отthon a mamája már várta egyetlen gyermekét.

— Nem esett-e bajod a hosszú utban? Nem lőkött-e le a Csárdás? Nem fáztál-e meg? — száz ilyen kérdéssel faggatta aggodó anyai szeretettel. Mátyás ur mindenre a fejét rázta, jobbra-balra, a milyen a kérdés. E beszédmódot még kiskorában tanulta, azóta se tud arról leszokni. — Látom, már ember lesz belőled, édes Matyi fiam, nem ment ki fejedből a fakanál. Még pereczet is vettél? Jó lesz megöntení. Mutasd a zsebedet, vásárlást nem vettél-e valami fejéreselődnek? Meg ne tudjam, hogy vettél!! No most az egyszer nem vizitálom meg a zsebedet... Tudod mi az ujság? (hangja sirásba ment át) elveszett egy jérece! Tolvaj jár a házamhoz, még egyszer reánk törnek és lemészárolnak bennünket! De zsandárkézbe adtam a gaz tolvaját, hadd nyuzzák meg a zsandárok!!...

A nemes matróna győzte hanggal, majd felvette a házat, Mátyás ur megszeppent. Ot nyomozták a zsandárok!... Be akarta vallani bűnét. De hiszen akkor kitudódna, hogy a jérece árából vette a mézes mogyorót Pepi kisasszonynak. Nem, ezt nem szabad megtudni a mamájának. Azon ürügy alatt, mintha a mára való zabot menne kimérni a kocsisnak, kismelfordált a szobából, a góré mellett aztán nekivágott a kerteknek, meg sem állott a tanyáig. Egész nap ott bujkált éhen-szomjan. Így várta be az estét...

* * *

... a holdas, esilagos estét. — Eljött az is.

Ment hát, a merre szive vonzotta: Pepi kisasszonyhoz.

Csak Rocskaival ne találkozná az utban, mert bizonyosan elhuzná a nótáját. Kítelhetik tőle, katona volt, még pediglen baka.

A mint ezt elgondolta elejétől-végig, ki jön vele szembe: Rocska. Düllöngözve jött, mert ittas volt. Mátyás ur keresztet vetett magára és a szűz Máriát emlegette.

— Hó megállj, ne tovább egy tapodtat se!! — sivalkodott rá Rocska, míg a szeladon térdei harmónikáztak.

— Talán csak nem akar bántani kigyelmed János bácsi?! — szólalt fel hősünk, ugynevezett kappanhangon.

— Maga az? Dehogy bántom, nem bántok én senkit. A tanyára megyek az ipamhoz; egy kicsit ittas vagyok, megittuk a Szeeska komámmal azt az egy pengő forintot, a melyiken fel tetstett akadni. Csakugyan a tekintetes urfinak volt igazsága. No, de sietek, tisztelem a mamáját...

Sok jóindulattal megszorongatta Matyi kezét. Magyar ember Rocska.

— Csak merészelt volna hozzám nyulni! — gondolta Mátyás ur, mikor már messze túlhaladta.

A Pepi kisasszony háza majd a faluvégén van. Ajándékba kapta a bárónétól. Minden zegét-zugát ismeri már Mátyás ur, talán azt is tudja: hány vályogból épült. Néhány perczig leskelődik az ablak alatt, majd hirtelen felveszi feketeüvegű pápaszemét, s benyit az előszobába. Onnan balra kerül egy másik terembe a lábát megsikarolja a virágos szőnyegen és öklével bekopogtat a budoárba.

— Herein!

Pepi kisasszony még mindig töri a magyart. Mátyás ur siet besietni, de nem hajlja meg magát ideálja előtt, egyszerűen kezét csókol. Pepi kisasszony engedi kezét megcsókolni, mert komorna volt. Mátyás ur kínálás nélkül helyet foglal vele szemben s bevezetésül egy nagyot ásít. Elmereng ideálján; Pepi kisasszonyról eszébe jut a mézes mogyoró. Kifordítja bő felöltője bővebb zsebébe, s szerelme zálogát végig önti az asztalon. Egy-kettő le is hull, de az se vész kárba, mert egy vágott fülü ölebecske felkapkodja és megmajsolja az ágy alatt. A szeladon udvariassága meglepte Pepi kisasszonyt; elismerésének pár „ich dank“-kal ad kifejezést. Elkezd csevegni, társalgásában az alaphang a német, melybe francziát is vegyít. Mátyás ur münderre hallgat — magyarul. De azért ő megérti Pepi kisasszonyt.

E közben a vén podagrás eseléd, Zsuzsó asszony, jól befűti a budoárt. A szeladonnak melege kezd lenni: a kályhától-e, vagy a szerelemtől? maga sem tudja. Unzsenirt leveti bő felöltőjét kikeresi belőle az ujságot és ráhajítja a diványra. Kíváncsi a „Szerelem és koppantó“-ra. Megigazítja orrán a feketeüvegű pápaszemét és olvas. Közbe el-elröhögi magát, a hol valami „furesa“ adja elő magát. Kezdi érdekelni a „Szerelem és koppantó“. Már annyit betűzött ki, hogy egy mamlasz fiatal ember kimondhatatlanul szerelmes egy idegen ajku hölgybe. A fiatal ember azért

— A tél örömei. —

mamlasz, mert nincs bátorsága megvallani szerelmét az idegen ajku hölgynek. Minden sorsal tovább szövődik a történet. Az idegen ajku hölgy is szerelmes a mamlasz fiatal emberbe, de nem lévén emanczipált hölgy, nem n ilatkozik. Mit tegyen tehát, hogy ifját megszólaltassa? Megvan. Mikor egyszer vizitbe jön hozzájuk a mamlasz fiatal ember: ledül a diványra és édes álmat szinlel. A mamlasz fiatal ember kopogtat egyszer... hatszor... azután dörömböz az ajtón, végre belép... A hölgy alszik tovább. A mamlasz fiatal ember szivdobogva bámulja alvó ideálját. Látja, hogy az ő piczi ajkai mint mosolyognak, a két orcája milyen piros, mintha pirosítóval lenne rája festve az a két pünkösdi rózsza és a szép szemei hogy nevetnek, talán az angyalát látja... A látvány vért önt a mamlasz fiatal emberbe, ezért sóhajt fel így: „Ha most egy csókot lopnék tőle?!...“

Czupp!... De mi volt ez? Pepi kisasszony izgatottan fölugrik és — az ajtóra mutat. A szeladon fekete üvegű pápaszemét keresi az asztal alatt, zavarában rá is taposott.

— Engedelmet kérek Pepike kisasszony — mentegeti magát, a pápaszem romjait zsebébe rakván — ez a „Szerelem és koppantó“ bódította el a fejemet... azt hittem, Pepike kisasszony nem haragszik meg rám, ha megcsókolom...

— Hiszen ez vallomás! — gondolja Pepike kisasszony. A jég meg volt törve. Pirulva bár, de letörölte arcjáról a szeladon csókját és (a mi még hallatlan regényben is) nem rögtönzött jelenetet, hanem csak annyit jegyzett meg, hogy ez eljárásról

holnap szándékszik kimerítő magyarázatot adni, addig pedig legyen nyugodt „herr fon Csöröghe” és fejezze be a „szerelem és koppantó”-t.

És a szeladon olvassa tovább:

... A mamlasz fiatal ember úgy tön, amint gondolta: egy édes csókot lopott az ideálja ajkairól; de fájdalom, ezért ő pro forma pofon ütettett...

— Haha, hehe, hihi! ezt a Szerelmet és koppantót mi rólunk csinálták! — ujjong, nevet a szerelmes szeladon, hogy szinte könybe lábad az egyik szeme.

Mert a másik — üvegből van neki.

ELZA.

(Regény egy kötetben.)

(18. fejelet.)

Írta: Horváthné Ferezozy Ida.

XV.

Merendy bárónő estélye egyike volt mindig a legfényesebbeknek és látogatottabbaknak. Gazdagsága a legpazarabb fényűzést tette megengedhetővé. A ritka délszaki növényekkel díszített lépcsőt drága szőnyegek borították, s e fényes libériába bujt eseléség csak úgy özönlött az érkező magasrangú vendégek elé. A fényesen kivilágított termek tündéri látványt tártak a belépő elé. Minde-nütt izlés, pompa, gazdagság. Az óriási velencei tükrökkel, gyönyörű freskókkal díszített falak egy fejedelmi-laknak is díszére váltak volna, a remek ezüst-esillárok, aranyozott pamlagok, mind egy-egy műremek. Egyes szögletekben remek kis lugasok voltak alakítva a legszebb növényekből, melynek árnya alatt kisdud pamlagok rejtőztek, csábították a pihenni vágyót édes nyugalommal, a szerelmeseket balsamos levegővel, édes félhomálylyal. A tánc-terem keleti ajtaja a kertbe vezetett, a hol villanyos színezett lámpák tárták föl a nyár művészies pompáját.

Az ékszerekkel borított fényes öltözökek szebb-nél szebb alakjai, a magasrangú katonatiszti egyen-ruhák, a férfiak finom fekete öltözékével gyönyörű ellentétet alkotnak. Az est fénypontjai most is Elza és Irén grófnők voltak, kiknek úgy látszik végzetük volt mindig harcban állani egymással. Elza világoskék selyemruhája gazdag aransárga himzéssel volt borítva és szőke szépségét elragadóan emelte ki. Nyakán és csillogó fürtein értékes gyémántok pompáztak. Az Irén grófnő halványrózsaszín ruhája valódi csipkével volt áthuzva. A derék tabliérje keleti gyöngyökkel ékült és nagy értéket képviselt. Haján s karján ugyanolyan ékszer.

Hugó gróf most is elnézte őket, mint amaz emlékezetes estén a sarkadi kastélyban, s az összeha-sonlítás most is az Elza előnyére ütött volna ki, hiszen csodálatos szépségű szemei, azok a delejes fény sugarak most is csak olyan fényesen ragyogtak, de mégis, az Elza bájos szépsége már olyan megszokott volt előtte, hogy szinte jólesett szemeit a régebben nem látott Irén grófnő szép arcán pihen-tenni. Vágyott már egy kis változatosság után. A grófnő magaviseletéből úgy gyanította, hogy az még most is szereti őt, arra mutatott vonakodása is a férjhezmeneteltől, daczára a sok kérőnek. Milyen kedves volna egy kis ingerlő szerelmi mámor az ilyen csábító, szenvedélyes nővel szemben. Még az-után megmarad neki Elza szépsége érintetlenül és szinte felfrissitené ez a kis epizód kedélyét.

Ilyen, nem épen ártatlan gondolatokkal közele-
dett hosszú idő után most a szép grófnőhöz.

— Ah, Véghváry gróf! Milyen ritka megle-
petés! — kiáltá eléje a grófnő csábos mosolylyal.

— Szerencse, hogy már mégis csak kezdi régi ismerőseit figyelmére méltatni. Már hallottam is imitt-amott suttogni, hogy Véghváry gróf papucs-kormány járma alá hajtotta büszke fejét.

Hugót a legérzékenyebb oldalról érinté ez a gunyos hang. Hát már csakugyan ilyen vélemény. hangzik felőle?

— Nem ismer az engem, aki ilyet tételez fel rólam — viszonzá. — A fiatal házásoknak megvan egyideig az a kiváltságuk, hogy elvonulnak a világtól.

— Igen, egyideig, de vannak nők, a kik az egész életet úgy szeretnék leélni és rossz néven veszik férjeiktől a legártatlanabb mulatságot is, a mit nem mellettük keres. Ha ugyan akad olyan gyáva férfi, kit az ilyen kényszer ki nem vesz a türel-méből.

Hugó elnyelte a keserűséget, mit e szavakra érzett, pedig haraggal gondolt Elzára, a ki ilyen megjegyzéseknek teszi ki őt; nem vette észre, hogy ez csak kelepeze volt a grófnőtől, melylyel meg akarta zavarni az ifju házaspár nyugalalmát.

— Nos, én nem veszem magamra a grófnő szava-
it, — szólt nevetve, — mert nem tartozom az olyan szánandó férfiak közé, kik ilyen zsarnokságot el-tűrnenek; Elza sokkal okosabb is, semhogy ilyet tőlem kívánni meg is kísérlette volna. Én ura mara-
tam szabadságomnak a házasesletben is, s ha egyideig elvonultam éltem, szabad akaratomból történt. Szerem-
tem a változatosságot, és egy kis esendesség a nagy világ zajos mulatságai után egyideig jólesett nekem.

— Tudja-e, hogy kedvem volna kételkedni szava-
ban, mert épen most fogtam fel Elza grófnénak egy felénk vetett neheztelő pillantását. Látja, ez ön-
nek szól, a férjnek, a ki elég vakmerő más nő köré-
ben szórakozást keresni.

— Kegyed ma minden áron ki akar venni tü-
relmemből, grófnő. Csak vallja meg őszintén, hogy gunyos szurkálásaival az én elriasztásomat ezélozza. Meg akar szabadulni társaságomtól, ugy-e?

— Sőt ellenkezőleg, nagyon mulattat az Elza grófnő féltékenykedése. Tudja, hogy én az ilyen gyarlóságokkal nagyon szeretek szembeszállni. Emlék-
szik még, midőn a sarkadi vízi-kirándulásunk alkal-
mával én ugy inelkedtem Elza félelmével? Akkor nem valami jól ütött ki a tréfa; de most, most igazán kedvem volna egy kicsit megint ingerkedni El-
zával, mert hogy Elza féltékeny, ne is tagadja. Nézze, megint egy sujtó villám a szép szemekből.

— Grófnő, tudja-e, hogy most még veszedel-
mesebb elemmel áll szemben, mert ha akkor a viz-
zel, most meg a tüzzel játszik.

— Nem értem szavait. Hogyan lenne egy ilyen tréfa veszedelmes ránk nézve? Én reám, a ki tudom, hogy ön mennyire szereti szép nejét, önre nézve pe-
dig még kevésbé, mikor szerelemből nősült, ezer aka-
dályal szembeszállva, mikor már három év óta nem létezik számára más nő. Nem ez az ok. Nem tőlem fél ön, hanem nejének szemrehányásától retteg ugye?

— Hogy bizonyítsam állításának alaptalan-
ságát, és megbüntessem kételyeiért, egész este itt maradok a kegyed körében, ha ugyan elfogad lovagjának.

— Brávó! így hát kezdődik a tréfa és mulat-
ság! Nyujtsa karját lovagom, tegyünk egy sétát a teremben, aztán tudja, hol pihenünk meg? Azon az ingerlő kis pamlogon, ott a lugas árnyában, hogy szabad tért nyissunk Elza grófnő fantáziájának.

Hugó egy pillanatra visszariadt a csábos játé-
tól, a mi mégis méltatlannak tünt fel előtte neje irá-
nyában; de Elzára nézett, és annak neheztelő tekin-

tetétől az Irén gunyjának hatása alatt feltámadt benne a dacz démona.

Igen, megteszi, hogy Elzát kigyógyítsa abból a zsarnokoskodó féltékenységi mániából, a mi őt, a férjet mások előtt nevetségessé teszi.

Nem nézett többé nejeire, hanem karját nyujtá a grófnőnek, és rövid séta után elfoglalták egyikét azoknak a kis pamlagoknak, a mi egyedül a szerelmeseknek látszott teremtvé lenni.

Szegény Elza! A féltékenység, sötét előérzet minden kinját átszenvedte ezalatt. Eszrevette többször, hogy Irén grófnő tettetett baráti érzülete daczára sem felejtette el az általa ért kudarcot, mi Sarkadon Hugó gróf elhódítása miatt érte; sejtette, hogy bosszún töri fejét, és félt tőle, bár nem tudta még, hogy a grófnő bosszuját legsebezhetőbb oldalánál fogja megközelíteni szívét. Eddig még nem férhetett közük Irén, mert Bérczyékkel keveset érintkeztek; meg Hugó vértézve volt szenvedélyes szerelme által neje iránt; de most, mikor már Hugónak hidegülő érzelmei ugyanis nagy aggodalmat okoztak szegény Elzának, most, midőn Irénnek kaczer magaviseletét, férje iránti bizalmaskodásait észlelte: most érezte, hogy a retteget idő közel van.

Alig tudott magán annyira uralkodni, hogy környezőinek helyes feleletet adjon, pedig az udvarlóknak egész serege rajongta körül. Szeme minduntalan oda tévedt abba az árnyas lugasba, hová Irént férje vezette, s midőn látta, hogy a bizalmas társalgás már hosszabb ideig tart, végre elszánta magát és közelükbe lépve, kérte férjét, hogy kísérje haza, mert nagyon rosszul érzi magát.

Hugó kedvetlenül ugrott fel. Irén ajkain gunyos mosoly jelent meg, s ez vérig sérté őt, fellázítá végkép neje ellen. Daczára annak, illem parancsolta kötelességének eleget téve, részvétét fejezte ki neje rosszullete felett, és karját nyujtá neki.

— Remélem, nem veszi rossz néven kedves Elza, hogy férjét kissé lefoglaltam ma este? — kérde tőle Irén, édeskés hangja alá gonosz kárörömöt rejtve.

— Mint régi ismerősök, belemerültünk kissé a múlt emlékeinek tárgyalásába, a mi valóban mulattatott.

— Tegyen tetszése szerint grófnő, — volt Elza válasza, és hidegen bucsut intve fejével, férje karján távozott a tereméből.

A kocsiiban egyideig szótlánul ült Hugó Elza mellett, de egyszerre nejehez fordult, s ingerülten támadta meg.

— Elza! Miféle hóbort volt az ismét tőled, olyan feltűnő módon hagyni el az estélyt. Most mindenki rólunk fog ott beszélni. Egyszersmindenkorra kérlek, szokjál már bele abba a körbe, a hová bejutni szerencsés voltál, és viseld magad úgy, a mint az egy Véghváry grófnőhöz illik.

Elza arcát e sértő szavakra könyek lepték el, percekig küzdött, míg felindulását le bírta győzni.

— Én azt hiszem Hugó, hogy inkább te voltál az, a ki feltűnő módon viselkedtél ma este, elfeledkezve az egész világról egy nő miatt.

— Ugy? Hát innen fú a szél? — szólt gunyosan a gróf. — Ezzel elárultad magad, a rosszullet hát csakugyan pusztá ürügy volt, a mi alá nevetségessé féltékenységedet rejtetted.

— Én nem vagyok féltékeny, de fáj nekem, hogy ellenséggel szövetkezel. A büszke Bérczy grófnőnek legforróbb óhaja megtorolni rajtam azt a mellőzést, mi miattam érte, midőn engem választottál nődül. Nem félttem tőle eddig, de most átlátok tervein, mi behálózásodra irányul és rettegek tőle. Hugó, édes egyetlen Hugóm! — szólt megragadva férje kezét — ne engedj a kigyó csábitásának. Hall-

gass reám, térj vissza a boldog családi tűzhelyhez és élvezzük ismét a tiszta szivek örömeit.

A gróft egy pillanatra meghatotta az esdő hang, de a másik perczben már az Irén grófnő gunyos arca jelent meg előtte. Átfutott idegein az a mámoros érzék, mi a bizalmas közelségben a csábos nő varázsa alatt előnté és komoran válaszolt:

— Ismételjem-e előtted Elza, hogy nem vagyok hajlandó remeteéletet folytatni? Az élet javait élvezni akarom és kérlek, nevetségessé féltékenykedésed rémképeitől kiméelj meg. Szabad ura akarok maradni akaratomnak és zsarnokot nem tűrök magam felett.

Elza lehajtá fejét. Szívét mély fájdalom tölté el; érezte, hogy rövid boldogsága hosszú boldogtalansággá nő. — Szótlánul haladt fel a lépcsőkön férje karján és szobájába érve, heves zokogásban tört ki.

— Igazságos Isten! — szólt könyezett arcát ég felé emelve. — Te, ki a nagyravágyó bűnös gyermeket méltán sujtod a megaláztatás érzetével, tekints irgalommal megtört, bűnbánó szívemre. Kihalt már belőle a büszkeség, hiu dicsőség utáni vágy és könyektől megtisztult lelkem erőért esedezik most csupán hozzád, erőért a kínos vezekléshez, mit reám mérni jónak láttál. Büntess, javíts atyám, nem zúgolodom a keserűség megérdemlett poharáért; csak biztass is meg égi bocsánatoddal, adj reményt szívembe, hogy bűnhődésem után még élveznem engedsz tiszta, nemes örömeiket is, ha nem itt e földön, ott nálad a mennyben. Amen.

(Folytatása következik.)

APRÓSÁGOK.

Mire jó a béke.

- Látod Ilka, én nagyon szeretném, ha nem lenne háboru.
- Ugyan miért?
- Mert akkor biztosan lenne jogászbál!

Óvatos nagybátya.

- Nagyságos uram, Miska öcsese kívánja tiszteletét tenni.
- Az Istenért, be ne ereszd!
- Miért nem?
- Hisz ő az örökösöm és — orvos!

A HÉT TÜKRE.

— Csevegés. —

Milyen jó, hogy nem szabad politizálnom; nagyon veszedelmes dolog az a politika, úgy feltűzeli a szenvedélyeket, hogy le nem hűti más csak az akasztófa! A bécsi Reichsrathban a németek és csehek összeveszték és provokáltak olyan szenvedélyes jeleneteket, hogy boldog volt az, a kit még csak az asztal tetejével vágta fejbe, hogy a miniszterium leköszönt s új miniszteriumot kellett alakítani. Nem politizálok, csak a társadalmi részét nézem a dolognak és a tényeket konstátálom. A szenvedély, ha egyes embert elkap, az is borzasztó, de ha egy egész népet kerit hatalmába, akkor elementáris erővel tör ki! A németek és a csehek nemcsak a parlamentben, hanem Csehországban is hajbakaptak. Prágában például a megmozdult mob — a nép — egész forradalmat rögtönzött, ezernyi tömegben lepték el Prága utcáit, minden német nemzetiségű ember ablakait darabokra törték, bezúzták a kávéházak üvegtábláit, a butorokat úgy itt, mint a magánlakásokban izzé-porrá zúzták, embereket öltek, megtámadták a zsinagógákat és rommá tették, a mi bennük ép volt, úgy, hogy némely helyen csak az ég felé meredező négy üres fal tanusítja, hogy itt előbb egyéb is tanyázott, nemcsak pusztulás. A kávéházak és magánlakások butorait kivitték az utcára és ott máglyát raktak belőlük! Ilyen volt Prága a szenvedélyek harcában. Ekkor az osztrák kormány Prágát katonai parancsnokság alá helyezte és kihirdette a statáriumot.

Statárium pedig nagy szó! Ez rögtönítelő bíróság, melynek ítélete halál, jelvénye az akasztófa! Statáriumban bíró, pap

és hóhér egymásután működnek, a bíró kimondja ítéletét (ez a kisebb bűnesetekbe is halál!) a deliquens pedig két óra mulva már nem él! Akkorra már meggyónt, sőt már fel is akasztották. S leszen szomorú gyümölcse annak a fának, melynek gyökere a szenvedély.

Mikor ezeket a sorokat írom, még nem gyakorolta a rögtön ítélő bíróság szomorú kötelességét, de aligha tűnik le ez az év baj nélkül!

Ilyen veszedelmes portéka az a politika; milyen jó, hogy nem szabad politizálnom!

* * *

Mig Prágában a szenvedély lángja dnl. nálunk idehaza sokkal békésebb viszonyok vannak, s ha kigyul is a szivekben a szenvedély, ez rendesen (most még) a jégén történik, a hol nem olyan veszedelmes. Mert hát az állandó hideg meghozta a korszolyák terét a jeget. Ha már most szabályos ívekben siklik tova a jégén a férfi s a nő, ha a férfi nagyon tüzesen udvarol, sem hiszi el neki a leány minden szavát, nagyon veszedelmes közelben van a jég és az a kérdés: nem viszi-e a jégre az ifju, ha meghallgatja?

* * *

Jég, hó — ezek után önkéntelenül is a karácsonyra gondol az ember, különösen, ha előhírnökei is megjelennek, a Mikulás bácsi és a hajnali mise. Mit hozott a mikulás, virgácsot vagy ezukros mandulát? Megtudom én ebből mindjárt, hogy jók voltak-e kedves olvasóim vagy sem. Itt a Rorate, a hajnali mise ideje is. Korán reggel, rendszeren hat órákor, a mikor tehát még sötét van, vonulnak a katolikusok a templomba. A templomon kívül sötétség és némaság van, legfeljebb a fehér hótakaróban török meg a gótives ablakokon kiszűrődő fény. Benn áhítatos zene s a hívők zsolozsmája zeng: „Harmatozzatok egek onnan felülről s ti felhők csepegjétek az igazt, nyiljék meg a föld, s teremje meg a Megváltót! Rorate coeli desuper!” Ezzel fejezi ki a katolikus egyház azt a nagy vágyakozást, melylyel az üdvözítő eljövételét óhajtotta az emberiség.

* * *

Már nem hallgathatjuk el azt a nagyszerű eredményt, melyet a magyar művészet a királyi palota építésénél elért. A budai vár koronája ez a gyönyörű épület, melyben négy új nagy terem lesz: a nagy trónterem, Szent István, Mátyás és Habsburg, terem. Valamennyiben remekel a magyar építészet és művészet, legpompásabb azonban — terveit után ítélve — a trónterem leszen, mely nagyság dolgában a budapesti vígadó nagytermét is felülmúlja óval. A termék berendezése a nevükben kifejezett kor hű képét fogja mutatni.

En.

KÉPEINKHEZ.

Gautsch Pál osztrák miniszterelnök, kit az osztrák császár bizalma az osztrák kormány élére helyezett, nagyon rokonszenves egyéniség, és békés természetű ember, minőre a mostani zavaros időben szükség is van a Lajthán tul. Főtörekvése az, hogy a küzdő pártokat egymással megbékéltesse. A hivatalnoki ranglétra fokozatán emelkedett az országban levő legmagasabb állásig a miniszterelnökségig. Uralkodójának bizalmát tevékeny munkássággal és kitartó ügybuzgalmával nyerte meg. Igen tehetséges ember s mindenki feszült várakozással néz működése elé.

A megbüntetett Ámor! Csinyt tett a kis Ámor, belelopta olyan szívbe is a szerelmet, melybe nem lett volna szabad, csak-hogy rajtavesztett, az a kis nyíl eltévesztette célját, mire Ámorka merényletét észrevették, meg is büntették érte, ki is kapott, hogy csak úgy peregték bele a könnyei, de úgy kell a kis gonosznak, ugyanis sok-sok gonosz csinyt követ el, anélkül, hogy valaki megfenyítené érte, hány leánykát tesz boldogtalanná!

A vidék hódításban. A sáros poros őszi köpenyget felcseserélte a föld téli ünneplő ruhával, most ugyan még nem mindenütt, de nem tart már soká, hogy öltözékével egészen kész legyen. Bilincsekbe vannak már verve a patakok, zuzmarások már a fák ágai, s a téli napnak halvány sugara a szivárvány színeire török a dér szemeken, mintha megannyi gyémánt volna. Nem zengenek már a dalos madarak, csak varjuk kárognak a hóborította mezők fölött. Kár, kár, kár, hogy elmúlt a nyár, a tél hóval-fagygyal jár, kár, kár, kár!

Egyesült erővel. Nincsen az állatvilágban több oly tanuló-kony, sőt ha szabad állatra ezt a kifejezést használni, okos állat, mint az elefánt, ez az otromba testű szörnyeteg, mely szinte úgy látszik mérlegeli, hogy mi volna neki jobb. Az érzések is hatványozott mértékben jutnak nála kifejezésre, mint a többi állatoknál. Jelen képünk azt a jelenetet ábrázolja, mikor a kis elefántköllyök belesik a verembe, s az öreg elefántok egyesült erővel mentik meg magzatukat.

Halászbárkák partravontatása. Ilyenkor, mikor a folyokat jégpánczél kezdi borítani, s mikor a beálló folyó jegére minden nélkül rá lehet lépni és az összeverődő jégdarabok izzé-porrá zuzzák mindazt ami utjukba akad, akkor azok a szegény halászok, kiknek minden vagyonuk a bárka és háló, mind a kettőt biztonságba kívánják helyezni, s iszonyu csavarokkal vontatják partra, szinte embert meghaladó erővel a hajójukat.

A vadászat. A legvérengzőbb sport a vadászat, mely igazán nemes akkor lesz, ha azt is az emberek üdvére fordítják, ha a vadász fegyverének golyóját a duló vadakba küldi, s így pusztítja az ember ellenségeit. Ehhez férfias bátorság, hidegvér és biztos kéz kell! Egy gyáva nyulat, mely bántani sem tud, sem akar, nem nagy dicsőség ledurrantani, ám állj helyt, ha a medve halálos ölelésre tárt karokkal, kattogó fogakkal közeledik feléd — ha a farkas véres tajtékot turva rohan reád, vagy a vadkan lihegve hasítja agyarával a földet — ez sport, ez vadászat, ide erő és bátorság kell!

A tél örömei. Vajjon ki ne gondolna a téllal együtt a szánkázásra is egyuttal, hiszen ez egyik legkedvesebb mulatsága a télnek! Száguldva repülni a sima hótakarón, beszívni azt az egészséges hideg levegőt, mely olyan tiszta, mint a nyári levegő sohasem! Mikor arczunkat a metsző szél piritja ki s látjuk, hogy a gőzölgő lovak mily büszkén rázzák a csörgőket, igazán olyanformán érezzük, hogy mégis vannak ennek az unalmas, ennek az agyon szidott télnek vannak örömei is.

SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Chapó Gizella urhölgynek. Szíveskedjék arczképét szerkesztőségünknek megküldi. — **Krisztkindli.** Kivánsága szerint járunk el. — **Balogh Endre** urnak. Önnek szeptember 5-ikén izentünk már egyszer ebben a tárgyban. — **Hogyha majd.** Van benne jó gondolat, jó fordulat, de vannak olyan hibái is, melyeket itt most nem tárgyalhatunk bővebben: a bevezetés kifárasztja az olvasót, míg a csattanójához ér! Kerekitse rövidebbre, rövid néhány versszakban is el lehet azt mondani sokkal hatásosabban. — **Sz. L. G.** Az egyiknek mintha ikertestvérét olvastuk volna valahol, csakhogy abban nem bakter, hanem egy kanász szerepelt, a ki kiszolgált kürtös volt. Ezt tehát nem, hanem a másodikat adjuk a vers nélkül. — **N. Béla** urnak. Nem eléggé sikerült. — **P. B.** Ez is jó. — **Maruszanicz Viktor** urnak. Nem tudjuk, hogy másutt megjelent volna. — **Sz. B. B.** Ha az egyiket adjuk, nem adhatjuk a másikat. Kérdése a H. L.-ban előbb kerülne sorra, mint munkája a lapban, akkor pedig ez utóbbinak nincs értelme, mert a kérdésben ugyanaz van. Tessék választani. — **S. B.** urhölgynek. Levelét a címzett megkapta. Csak azokat a leveleket jelezzük, melyekért nem jelentkezik senki. Abban a másik dologban pedig a közleményeket szép sorba rakjuk és ha a sor rákerül, akkor nyomdába adjuk. — **Özv. N. S.** urhölgynek. Önnek is szól a fennebbi izenet második része. A kérdezett nem előzetes. — **K. L. J.** — **Elhagyva, Merengés, Árva.** Nem jobbak a multkor küldötté. Jobbakat kérünk. — **Holczér Lajos** urnak. Mindenesetre közlünk ismeretlen embertől is, ha jó dolgokat küld, hisz a közönséget nem az író neve, hanem a megírt dolog szórakoztatja! — **Elhagyott gyopárka.** Még kezdő író munkája. — **G. Gy. Jók.** Inkább több jól megrajzolt képtalányt kérünk. — **S. I. J.** — **Illatszér.** Igaz-e, hogy a tulságos sok illatszérzagoltság megárt az orrnak? Igaz, mert minden ártalmas, ami a szeretelésébe esap. Gyönyört szagló érzékünk nem a bódító erős illatban talál, ellenkezőleg abban a diszkrét illatban, mely nem toladodik s mégis elárulja jelenlétét. Ez nem árt. E téren a szereteléség éppen nem előkelő izlésre vall. A pézsmából egy milligrammnyi elegendő, ha ezt akar használni; ha ebből sokat használ, még fejfájást is kaphat! — **Kéziratot** nem adunk vissza, álnévü vagy névtelen levelet nem veszünk át figyelembe, bélyegtelen levelet nem veszünk át

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: FARAGÓ SIMON.

Neumayer Ede könyvnyomdájából Budapest, VI., Szerecsen-utca 35. szám.